

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Bulev Rezele Ferdinánd (József főherceg-ut.) 4. Telefon: 151. — Szerzőnycím: Közlöny, Arad. — Az Aradi Nyomda vállalat tulajdona. Kiadás a rotációs nyomással. Megjelentik a pontok reggel.

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: Évente 840. félre 420. negyedévre 210. havonta 70. Lej. Külföldre havonta 50. Lej. több. —: Erves szám 3. Lej. Vasárnap 5. Lej. —: (Bucurestiben 50. ban felár.) Hirdetések tarifa szerinti —:

49-ik évfolyam, 202. szám *

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF
1897—1932.

Péntek, 1933. szeptember 8

Kontingentált zarándokok

Írta: Jakab Géza

A mai kisasszonynapi bucsu Máriaradnán évtől-évre megismétlődő, áhitatkeltő, komoly tömegesemény. A radnai Csodatevő Szent Szűz képe előtt a lengő zászlók és virágfüzerek alatt a zarándokok ezrei és tizezrei vonulnak fel esztendőkről-esztendőkre: zarándokok, akik az örökkévaló hit egyszerű és mégis impozáns hadseregének leikes közkatonái, akiket messzi vidékekről hoz el minden esztendőben Radnára hitük ereje és lelkük szomjúsága, Erdély csodákkal teljes Lourdes-e ez a hely, ahol az áhitat és az egyház emelt oltárokát és nem titok az sem, hogy Radna és Lippa szorgalmas, de szegény népe számára is a hit hadseregének ez az évről-évre megújuló nagy felvonulása jelent kenyeret, adja a megélhetés prózai csodáit. A zarándokok összeseregülő tizezreinek lakásra, élelemre és minden más egyszerű szükségleti cikkre is szüksége van, amelyet szívesen fizetnek meg arra a nagy napra megtakarított filléreikkel és így ebből a szempontból a radnai kisasszonynapi bucsunak komoly gazdasági jelentősége is van, amelynek figyelembevétele nem lehet közömbös senki előtt, akit csak érdekel ennek a vidéknek sorsa, e vidék lakosságának boldogulása. Máriaradna idegenforgalmi jelentőségét dejen felismerték az arra hivatottak és emlékezhetnek rá, hogy maga a radnai képviselő — egyébként egyszerű radnai falusi gazdaember — több ízben is interвениált a különböző bucaresti-i miniszteriumokban annak érdekében, hogy a Jugoszláviából, Magyarországról idegyülekező zarándokok minél akadálytalanabban érkezhessenek el céljukhoz.

Nem kell különösebb hivatottság ahhoz, hogy felismerjük a kormány gazdasági körei is Máriaradna nagy idegenforgalmi jelentőségét. Amit egy egyszerű radnai gazdaember tud, a maga tapasztalataiból, azt már rég megtanulták magas főiskolákban a hivatalos gazdasági szaktekintélyek, nagyhirű nemzetgazdászok és reprezentatív nevet viselő közigazgatási hangadók. Az idegenforgalmi propaganda lehetőségeinek nagy nemzetgazdasági kihasználására számtalan példát tudhat mindenki felsorolni, aki járt külföldön és megfigyelte, hogy sokkal kevésbé vonzó, sokkal kevésbé jelentőségű helyeken milyen óriási embertömegeket tud felvonultatni a céltudatos és jótékony idegenforgalmi propaganda, mint amilyen vonzóerőt jelent a hívő lelkek számára Erdély csodaszép és csodatevő kegyhelye, Persze, mindehhez a sikerhez szükséges a csábító, a könnyítéseket nyújtó hivatalos támogatás és propaganda is. Lehet, hogy talán még erre sincs szükség, hiszen látnuk éppen Máriaradna, Csiksomlyó, meg a többi bucsu helyek esetében, hogy a hívő tömegeket nem kell külön propagandával megszervezni: tizezerszámra tudnak messzi vidékekről, ki gyalog, ki kerékpáron, ki szekéren és autóval... De annyi legalább is feltétlenül szükséges, hogy ha ezeket a tömegfelvonulásokat szisztematikusan nem segítik elő az illetékes kormánykörök — legalább rá görditse nek eléje akadályokat. A mai kisasszonynapi radnai bucsura azonban nem engedték át a határon több mint négyszáz áhitatos zarándokot, akiket megfosztottak a kívánt lelki megújodástól — de ugyanakkor megfosztották Radna lakosságát is ennek a be nem engedett négyszáz zarándoknak gazdasági hasznától, amit minden idegenforgalom esetében természetesen megkeres a bennszülött lakosság. A magyarázat: a miniszterium kontingentálta az egyes országhatárokon át beengedhető zarándokok létszámát és ha ez a kontingens betelt, hiába állanak még ezrek és ezrek jámbor tömegei a kapuink előtt — számukra már tilos a bemenet!

Sainálatos tünete ez az eset mindenképpen nemzetgazdasági politikánknak, amelyből — ugy látszik — Radna egyszerű gazdaképviselője egyetemi előadásokat tarthatna a legkiválóbb hivatali szaktekintélyeknek. Amint kihasználatlanul, vagy rossz kitermelési rendszerben prédálódnak fel körülöttünk a földek belső és külső kincsei, ugyanúgy válik idegenforgalmi aranybánya kincse is veszteséggé a helytelen gazdaságpolitika korlátolt keretei között. Pedig tudomásul kell vennie mindenkinek, hogy amint a zarándokok seregeit nem lehet megfosztani hitüktől, éppen úgy bűn lenne

Szigorított intézkedések Ausztriában a rend fenn-tartása érdekében

A hatóságok három napra őrizetbe vehetik a gyanus egyéneket — Negyvenezer idegen érkezett a bécsi katolikus nagygyűlésre

Bécsből jelentik: Az osztrák fővárosban szinte óráról-órára terjednek el nyugtalanító hírek, a kormány erélyes intézkedései azonban valamennyire megnyugtatták a kedélyeket. A kormány — hír szerint — újabb szigorú rendelet kiadására készül, amelynek értelmében az állambiztonsági rendszabályok foganatosítása érdekében nagyobb hatáskört ad a hatóságoknak. Ennek értelmében ezentul

a hatóságoknak jogukban áll három napra őrizetbe venni olyan egyéneket, akik ellen az a gyanu merül fel, hogy államellenes cselekedetre készülnek.

Ilyen őrizetbevételekre előreláthatólag a kato-

likus nap alkalmával kerül sor. A szociáldemokraták egyik vezére ma kijelentette, hogy külföldi támadás esetén a szociáldemokraták zárt sorokban állnak Dollfuss mögött.

Bécs egyébként a katolikus nap előkészületeinek lázas óráit éli. Eddig már negyvenezer idegen érkezett az osztrák fővárosba, köztük Lafontaine kardinális, a pápa képviselőjében, három bíboros, több herceg és számos püspök. A város főbb utvonalaiban a házak falán pápai, állami és városi zászlók lobognak. A Szent István-tornyot este hatalmas reflektorokkal világítják meg. A katolikus nap alatt 1100 gyűlést és 4000 Isteniszteletet tartanak.

Tárgyalásokat kezdenek a kormánnyal Románia külföldi hitelezői

Nagygyűlést hívnak össze Kolozsvárra a nemzeti-parasztpártból kizárt képviselők — Ducák kormánybuktató akcióba kezdenek

Bucurestiből jelentik: Belpolitikai események homlokterében még mindig Boila Zacharias és társainak a nemzeti-parasztpártból való kizárása áll. A Dimineata értesülése szerint a három képviselő kizárása ügyében Maniu számos híve értekezletre ült össze, többek között Pop Ionel, Boila Romulus, Bianu Cornel, Socol Aurel, Popa Agoston, Costeanu lelkész máramarosi szenátor és mások. Az értekezlet úgy határozott, hogy Pop Ionelt és Bianut leküldik Badacsonyba Maniu Gyulához, hogy véleményét kikérjék. Hír szerint Maniu Gyula máris nyilatkozott és azt mondotta, hogy hívei ne veszítsék el fejüket, őrizzék meg tárgyilagosságukat és nyugalmukat.

— A pártnak — mondta Maniu Gyula — meg van a maga fóruma és szabályzata, ami lehetővé teszi ennek az ügynek teljes tisztázását.

Maniu ezen szavait úgy értelmezik, hogy **Maniu ezzel a pártkongresszusra célzott, ahova az elnöki tanács kizáró határozatát meg lehet tellebbezni.**

Hírek szerint a három kizárt képviselő Kolozsvárra nagygyűlést hív egybe, amelyhez a kormánytól számos tagja fog csatlakozni.

ezek között több képviselő is. **A kizártak különben nem vesztik el mandátumukat, csakis abban az esetben, ha más pártba iratkoznak be.** Ez azonban természetesen nem történik meg.

továbbra is ilymódon akadályozni a csodatevő máriaradnai kegyhely bontakozó idegenforgalmát. Rossz helyen kontingentálnak azok, akik ilymódon kezelik egy istenáldotta vidék lakosságának életkérdéseit és akik saját intézkedéseikkel meggátol-

A bucaresti-i *Tempo* értesülése szerint a kolozsvári sziguranca utasítást kapott az állambiztonsági vezérigazgatótól, hogy **a Boila-féle manifesztum ügy vizsgálatának iratait haladéktalanul terjessze elő a kolozsvári ügyészségnél.** A vizsgálat kiegészítésének céljából Maniu har közvetlen hívét: Pop Ionelt és Socol Aurelt, a képviselőház alelnökeit, valamint Boila Zachariást, Bianu Cornelt, Rachitant és Iuliu Coroianut (valamennyi képviselő) az ügyészségre idézték. Ezt a hírt illetékes helyen még nem erősítették meg.

A nemzeti-parasztpárt hivatalos lapja, a *Dreptatea* a kizárásokkal kapcsolatban a következőket írja: „Az az intézkedés, amit a nemzeti-parasztpárt elnöki tanácsa három tagjával szemben foganatosított, teljes igazolást nyert azzal, hogy a párt tagjai súlyosan megsértették a fegyelmet. Az a párt, amely uralkomon van és úgy a királynak, mint a nemzetnek felelős minden egyes lépéséért, jött-menetek egyéni ambíciójának vagy csoportoknak nem szolgálhat eszközzel, a pártnak meg kell őrizni fegyelmét és meg kell ővni öntudatát.

Tegnap Bucurestiben, **Duca** lakásán összeült a liberális vezérkar. Az ülésen *Anghelescu, Saveanu* és *Antonescu* biztosították **Ducat**ot, hogy teljes szolidaritással viseljenek vele szemben. **Az ó-liberálisok elhatározták, hogy kormánybuktató akciójukat folytatni fogják és megbízást adtak Duca elnöknek és a főtitkárnak, hogy tervezetet dolgozzanak ki és szep-**

ják azt a nagy csodát, amelyet a Csodatevő Szent Szűz képe éppen a radnaiak javára tehet. Azon azonban, hogy a hivatalos gazdaságpolitika még mindig nem döbben rá saját mulasztásaira — ugy látszik még a radnai csoda sem segít.

!! Rádió !! Csakis HIRSCHMANN KAROLY cég-től, Arad, Str. Gh. Lazar 17. szám.

Részlet. Bérlet. Csere. Ujdonságok állandó raktára. Alkalmi tételek fél-áron. Készpénztételénél magas engedmény. — Vízszeladóknek rabatt. Hálózati 8+1 lámpás leépített gép reklámára Lei 2500. 3293

szepember 17-re hívják össze a párt választmányi gyűlését, ahol elő fogják terjeszteni a kormánybuktató javaslatot.

A fővárosban tegnap az a hír terjedt el, hogy a *Tempo* című lapot hamis hír közlése miatt betiltották. A hír cáfolataként ma a lap újból megjelent. Azt azonban megbízható forrásból tudják, hogy illetékes helyen figyelemztették a lap vezetőit, hogyha még egyszer hamis híreket közöl a politikai helyzettel kapcsolatosan, úgy betiltják.

Kormánykörökben cáfolják azt a hírt, mintha Titulescu külügyminiszter a közeljövőben Szofiában szándékozna látogatást tenni. A külügyminiszter nemsokára Genébe utazik, ahol résztvesz a leszerelési értekezleten és a Népszövetség legújabb ülésén.

Bucurestiből jelentik: A nemzeti-paraszt-párt vezetősége közli, hogy a lapokban elterjedt hír, mintha Maniu kizárták volna a párt-vezetőségéből és helyébe Voicu-Nătescu-t vették volna fel, nem felel meg a valóságnak és tévedésen alapul. A tény az, hogy Maniu már akkor kilépett a párt vezetőségéből, amikor távozott a kormány éléről. Helyébe Vaida Sándor került. Voicu-Nătescu most Vaida megüresedett helyére került be a vezetőségbe.

Párisból jelentik: Általános impressziók szerint Románia külföldi hitelezői elvileg hozzájárulnak ahhoz, hogy tárgyalásokat kezdjenek a kormánnyal. Ebben az esetben a kormány konkrét javaslatokat tartalmazó memorandumot nyújt át a hitelezők értekezletének, amely elsősorban moratóriumot javasol, hogy ezalatt az idő alatt kellőképp megvitathassák az adósságok törlesztésének kérdését. Auboin támogatása egyébként biztosítottnak látszik.

Az Adeveral szerint Ghelmegeanu alminiszter nem azért ment Bad-Gasteinba, hogy ott megkérje a külügyminisztert a hitelezőknél való intervencióra, minthogy Titulescu már előzőleg közbenjárt ebben az ügyben. Az alminiszter a belpolitikai helyzetről tájékoztatta részletesen Titulescut.

A milliók átka

Irta: ALLAN J. LIDINOVA.

Fates amerikai bankár, — akit általában „Fogadjunk egy milliót!” néven ismertek, mert két légy versenyrepülésére is szemrebbenés nélkül kötött milliós fogadásokat, — Betty leányára hagyta vagyonának legnagyobb részét, közel husz millió dollárt. Ez ember azt hinné, hogy a derék miss magánkiállt volt örömben. Pedig épp az ellenkezője történt. A leány felháborodva kereste fel az ügyvédeket, akik közölték vele a végrendeletet és kijelentette, hogy mindig tudta, hogy az apja gyűlöli és ezt a gyűlöletet az elhunyttal is bebizonyította. Hogy reá hagyta egész vagyonát. Az örökségig vidáman élte az életét Betty kisasszony, most azonban egyszerre reázdult a felelősségteljes feladat, hogy a hatalmas vagyont kezelje és a családról gondoskodjék. Ráadásul pedig csábító prédájává lett a hozományvadászoknak, akiknek a miss mindig egyforma választ adott. Hogyan vehetné őt el egy férfi, akiben csak a legkisebb önérték is lakozik, hogyan ajánlhatná fel számára, hogy „otthon teremt a számára”, amikor ilyen rettenetesen sok pénze van? Az egykor gondtalan Bettynek magára kellett vennie az üzleti ügyek terhét, vezette a bankot és a szegény gyermekek jólétéről gondoskodott. A munka elfoglalta minden idejét. A nap minden percével és másodpercével számolnia kellett. Ha nem volt elfoglalva valami nagy pénzügyi tranzakcióval, azoknak a követeléseknek kellett eleget tennie, amelyeket a jótékonyág nevében róttak reá. Sohasem hagyta el otthonát, pedig tulhalmozta meghívásokkal. Mindig az a gondolat győzött: „Valóban engem kívánnak, vagy csak a mérhetetlen vagyonnak szólnak a meghívások?”

Nemrég foglalkoztak az amerikai lapok egy milliósos történetével, aki a sofőriével megszökött és nőül ment hozzá. Ennek a cselekedetének tulajdonképpen nem is a szerelem volt az indító rugója. Hanem a pletyka, aminek minden gazdag nő ki van téve. Hogy fricskát adjon a pletykázóknak, egyszerűen megtette azt amit: szörnyűkötve híresz-

Meghalt Lord Grey,

Anglia háborús külügyminisztere

Néhány perccel halála előtt a madarak énekét akarta hallgatni a volt külügyminiszter — Lord Grey pályafutása

Londonból jelentik: Lord Grey, Anglia volt háborús külügyminisztere csütörtökön hajnalban Northumberlandban levő birtokán meghalt. A halál hosszú szenvedés előzte meg. Már szerdán este reménytelen volt lord Grey állapota, akinek haldoklása az éjfél órákban megkezdődött. Reggel 6 óra után néhány perccel elhunyt.

Lord Grey 1862-ben született, a liberális-párt kebelében került be az alsóházba, 1892-től 1895-ig külügyi államtitkár volt, majd 1905-ben vette át a külügyi kárcát és — mint Angliában nevezik — külügyi államtitkár minőségében 1916-ig töltötte be ezt az állást.

Grey, aki a háborút megelőző évek legszürkébb emberének látszott, voltaképpen a legnagyobb számító volt, mert jól látta az 1914-iki összezapás elkerülhetőségét, de volt türelme kivárni a nagy alkalmat: Belgiumnak Németország részéről való megszállását. Tény az, hogy a háborút megelőző napokban Grey lojális közvetítést ajánlott fel Bécs és Belgrád között, de joggal felmerül a kérdés, hogy ez a közvetítés mennyiben volt őszinte; a világháború több történelemírője leszögezte, hogy Grey megakadályozhatta volna a háborút, ha Szentpétervárott határozottan kijelenti, hogy Anglia nem csatlakozna a Németország, Ausztria és Magyarország ellen készülő antantkoalícióhoz. A központi hatalmak ellen irányuló antantháború ebben az esetben, a blokád sikerét biztosító angol hajóhad nélkül, összeomlott volna.

1916-ban viscounti rangra emelték, 1916 decemberében a Asquith-koalíció bukásakor lord Grey is lemondott a külügyminiszteri tisztségéről. Ettől az időponttól kezdve már kevés szerepet játszott a politikában, 1919-ben ideiglenes nagykövetté nevezték ki Washingtonba, ahol a békeszer-

ződés még elintézetlen kérdéseit tárgyalta.

Lord Greyt különösen szem- és gyomor-baja kínozta, amelyhez az utóbbi időben általános gyengülés járult. 1921-ben már attól tartott, hogy teljesen elveszti szemvilágát és ezért megtanulta a vakírást is. Később szem-betegsége kissé enyhült, de ugyanakkor súlyos gyomorhaj támadta meg.

Amióta visszavonult a politikai élettől, sok időt szentelt madártani kutatásoknak, bár abban egyre gyengülő látása bizonyos mértékben akadályozta. Nagy barátja volt a madaraknak és falodoni kastélyának ősi parkjában naponta órák hosszat hallgatta a madarak énekét.

Hétlőn, mielőtt végleg elvesztette eszméletét, azt kérte, hogy nyissák ki az ablakot, mert szeretné hallani a madarak énekét. Ezek voltak egyszerűs mind utolsó szavai.

Lord Grey halálos ágyánál a katasztrófa bekövetkezőkor csak nővére, Lady de Coetlegon és ennek leánya, Joan tartózkodott, akik a 12 napi halálküzdelem alatt önfeláldozóan, egymást felváltva, hűségesen ápolták a nagy beteget. Londoni háziorvosa, McLeod dr. az utolsó éjszakát a Falodonhoz egészen közel levő Alhwickben ébren töltötte, hogy szükség esetén bármely pillanatban kéznél lehessen.

A katasztrófa előrevetette árnyékát Lord Grey már 70 óra óta eszméletlen állapotban volt.

Az orvosok már napokkal ezelőtt lemondtak életéről, de kétségbeesett haláltusa rendkívül hosszú ideig tartott. Ereje perccről-percre fogyott. Élete utolsó pillanatában a beregség által megkínzott arcvonásai kisimultak s mosolyt írt ki arcára.

Halálának híre villámgyorsan terjedt el egész Angliában általános részvételt keltett.

Londonban a lapok külön falragaszok útján tudatták a közönséggel a nagy államiérti elhunytát. A falragaszok előtt a délelőtti órákban az emberkei tömegei állanak.

teltek fölé. A miss Chicagó egyik leggazdagabb „huskírályának” a leánya, Ahova csak ment, mindenütt tudtak róla valami mesét. Ha valamely üzletben a tulajdonossal vagy egyik segéddel beszélt, ha valamelyik étteremben férfitársaságban jelent meg, mindig azt mondták, hogy viszonya van az illetővel és eltartja a férfit.

Egy nap azután autót vásárolt, egy francia sofőrt fogadott hozzá. A pletyka mindig szeretőjévé tette meg a sofőrt, erre azután kizárólag dachból, hogy egyszer végre valóban anyagot adjon a pletykázóknak, férjhez ment a sofőrről!

A legújabb regénye a tizcentes áruházkirály leányának támadt, akit a világ leggazdagabb nőjének tartanak. Ez a gazdag miss ötször volt hivatalosan eljegyezve és mindig támadt valami zavar. Mindig az volt a nagy probléma, hogy a vőlegény nem a pénze kedvéért akarja-e a dollárkirálynőt feleségül venni. Ez a kételkedés volt olvasható Miss Hutton arcáról minden alkalommal, amikor a sorsdöntő probléma felmerült előtte. Végre azután nagy ugrásra szánta el magát: Mdivani hercegnő lett belőle, reméljük, hogy boldog lesz ebben a házasságában!

Vajon van-e ember, aki szívesen látja ha az újságok minden lépését és minden cselekedetét szellőztetik? Lehet-e csodálkozni azon, hogy Mac Cormick kisasszony háromszor hagyta cserben a vőlegényét a templomajtónál? Mint milliósos nő nem tudott ráakadni igazi szerelmére. Mindenki, aki házastársként számba jöhetett, gyanússá vált az anyagiak miatt. Végül is Mac Cormick kisasszony elajándékozta vagyonának legnagyobb részét és azután nőül mehetett ahhoz a férfihoz, akit kiválasztott magának.

Az a keserű tudat, hogy a pénz tulajdonképpen terhet jelent, sok gazdag örökösöt szenzációvádássá tett. Ezek állandóan mindig újat és újat követeltek az élettől és exentrikusnak akarnak elkövetni. Vacsorák és bálak, ivótársaságok és világgörüll utazások nagyon is keveset jelentenek számukra és ezért sokszor olyan cselekedeteket követnek el, amelyek veszélybe sodorják őket. Végül is a még nagyobb szenzációk utáni vágytól hajtva

a kábítószerek mámorába keverednek. Amerikában külön meghívóval meg lehet jelenni a kivégzéseké, Lewis L. Lawes, a Sing Sing igazgatója mesélte, hogy senki sem túlekedik annyira az ilyen belépőjegyek után, mint a milliósosok. Mrs. McLean, akinek szintén volt néhány milliója, annyira megundorodott a férfiak tolokodásától, akik állandóan hízlegességekkel vették körül és pedig amint jól tudta, csakis a pénze kedvéért, egy embert fogadott, aki mindenüvé elkísérte, ahova nők nem mehetnek egyedül. Ez az ember állandó fizetést kapott és a milliósosnő, mint alkalmazottjával bánt vele. Sok nő számára a szinpadnak van nagy vonzóereje és akadnak olyanok, akikben meg is volna a lehetőség. Ha azonban egy milliósos nő érzi magában ezt a vonzóerőt és tehetséget, mindjárt azt mondják: Könnyű neki, mert a pénzével még ezt is megszerezheti magának. A szerepét is úgy vásárolta!

Ennek ellenére ma is van egy milliósos nő, aki elsőrendű sztár lett, azonban hogy komolyan vegyék, inkognitóban kellett fellépnie. Egy vállalkozónak minden ajánlólevelével nélkül mutatkozott be, kóristának vették fel, és végig futotta pályáját anélkül, hogy tudták volna, hogy az apja egyike a világ legnagyobb autógyárosainak. Ha valakinek egy milliója van dollárokból, az nem jelenti azt, hogy a pénz a bankban hever és nincs vele semmi gond sem. Az ilyen nagy vagyonnak a kezelése ugyanannyi fáradságot jelent, mint valamely nagy üzlet vezetése.

Az egyik legjózanabb milliósos nő, akit ismerem nem csinált magának gondot a pénzből. Egész vagyonának a kezelését bankárjára bízta, magának csak egész kis járadékot fiztetett ki és a jövedelme legnagyobb részéhez hozzá sem nyúlt. Szerény jövedelméből élt és hogy cseledje, hogy milyen nagyon felett rendelkezik, állást vállalt. Egyszerű gépirókisasszony lett. Minden reggel kilenc órakor ott ült az írógépe előtt és ha munkaadójának az üzletét ötvenszer is megvásároltának, ugyanolyan szorgalommal dolgozik, mint bármelyik kolléganője.

Szendrey Mihályt jelölte ki szinigazgatónak az aradi magyarság szinpártoló bizottsága

**Titkos szavazással döntött a bizottság és Szendrey abszolút többséget kapott --
Érdekes felszólalások -- Küldöttség kéri a várost a színház rendbehozatalára**

Arad magyarságának szinpártoló bizottsága imponáló gyűlés keretében jelölte ki csüörtök este azt a szinigazgatót, akire a most kezdődő sziniszézonban az aradi magyar színházkultúra fellendítése, ujjaélesztése vár s akiben a magyar társadalom vezetőinek bizalma, reménysége összpontosul. *Arad magyarsága Szendrey Mihály mellé állott, őt jelölték ki az aradi színház igazgatói helyére* s ezzel Arad magyar társadalmának nemcsak Szendrey négy évtizedes multjának adózott elismeréssel, hanem támogatást ígérve számára a jövőre nézve, egyúttal kötelességévé is tette, hogy érdemesnek mutakozzék arra a kitüntető bizalomra, amely a szinpártoló-bizottsági ülés végső döntésében mellette megnyilatkozott.

Este hét órakor vette kezdetét az aradi magyar szinpártoló bizottság gyűlése a Magyar Otthon nagytermében. A legutóbbi ülésen kiegészített bizottság tagjai szép számmal jelentek meg. Mindenki ott volt, aki szívén viseli Arad magyar társadalmi vezetői közül a színház problémáját, hogy határozzon abban a döntő fontosságú kérdésben, ki legyen az új sziniszézonban az aradi színház vezetője. Megjelentek: Dr. Barabás Béla, övvegy ifj. Vas Gusztávné, Dán Oszkárné, Lászlóné-Prohászka Elvira, Ungárné-Éghy Ghissa, dr. Goldschmidt Lipótné, R.-Hegedüs Béby, dr. Velcsó Géza, dr. Prohászka László, dr. Parecz Béla, Reinhart Gyula, Löcs Rezső, dr. Somló Ármán, Ransburg Miksa, Goldzieher Albert, dr. Salamon Béla, Goldschmidt Sándor, Földes Soma, Éles Simon, dr. Nagy Sándor, Képel Izsó, dr. Vörös László, Stauber István, Károly Sándor, Jakab Géza, Ráskai Miksa, Zombory Gyula, Lantos Miksa, dr. Fetter Elemér, dr. Székely Lajos, Bing János, Blaskovits István, Tenner László, Beleznyai István, dr. Révész Mór, Papp Andor, Lendvai Ferenc és Salgó Pál.

Konszolidálni kell az aradi magyar színházat

Dr. Barabás Béla megnyitotta a szinpártoló-bizottság gyűlését és szeretettel köszöntötte mindazokat, akik összejöttek, hogy az aradi magyar színészet jövőjére nézve határozzanak a legfontosabb kérdésekben. Az elnök javasolta, hogy válasszák meg a szűkebbkörű vezetősége s megismételte a legutóbbi gyűlésen ajánlott neveket: Purgly Lászlót ajánlotta az elnöki tisztésre, míg alelnökké váló megválasztásra gróf Porcia Lajost, Vigyázó Lászlót, Dán Oszkárné, illőit Adler Tibor: és Tenner Lászlót ajánlotta. A gyűlés egyhangú lelkesedéssel választotta meg a tisztikart.

Nagy Sándor dr. emelkedett ekkor szólasra és a gyűlés összehívásának főcélját abban jelölte meg, hogy konszolidálja az aradi magyar színészetet. Ezután szívből jövő, meleg szavakkal méltatta a gyűlés elnökének, dr. Barabás Bélának aktivitását, lelkesedését a magyar színház ügye iránt és javasolja, hogy a gyűlés válassza meg dr. Barabást díszelnöknek, ami lelkes éljenzés közepette meg is történt.

Dr. Barabás őszinte szavakkal köszönte meg a gyűlés tagjai részéről megnyilvánult bizalmat és szeretetet s ígéretet tett, hogy továbbra is ugyanazzal a lelkesedéssel fogja szolgálni az aradi magyar színház ügyét, amivel minden magyar ügynek hívőül szegődik. Majd rátért a szinigazgató kijelölésére és elmondotta, hogy dr. Velcsó Géza már ismertette Vigh Ernő, Szalay Zsigmond, Szendrey Mihály és Mészáros Béla pályázatait, míg dr. Barabás maga olvasta fel az előző ülésen Róna

Dezső kérvényét. Azóta beérkezett a hatodik pályázó: Fekete Mihály kérvénye is, amit Ihász Aladárral együtt terjesztett be. Az elnök ezután felolvasta a legújabb pályázatot. A gyűlés elnöke kifejtette, hogy bárki is legyen a szinigazgató, amennyiben a magyar szinpártoló bizottság jelöltje kapja meg a színházat,

támogatni kell Arad magyarságának és egyúttal felügyeletet kell gyakorolnia anyagi szempontból, mint művészi tekintetben

s e célból két bizottságot kell megalakítani, a mely a szezon folyamán tanácsokkal látja el a szinigazgatót és úgy művészeti, mint anyagi szempontból ellenőrzi annak működését.

Dr. Velcsó Géza azoknak tájékoztatására, akik a legutóbbi gyűlésen nem voltak jelen, felolvasta ismét a város vezetőségéhez beérkezett pályázatokat, majd Fränkl Alfréd bizottsági tag titkos szavazásra tett javaslatot. Dr. Parecz Béla arra vonatkozólag tett indítványt, hogy ne tárgyalják le az ülés plénuma előtt az egyes pályázatokat, hanem egyszerűen szavazzanak titkosan a jelöltek fölött

Magyar küldöttség keresi

Parecz Béla dr. hatásos beszédben fejtette ki ezután, hogy Arad magyar színészetének megmentése érdekében mellőzni kell minden személyi kérdést s *fontolóra kell venni, hogy a régi, kitaposott utakon való haladás ugyanahhoz a célhoz vezethet-e, amelyet éppen el akar kerülni a magyarság az elkövetkező sziniszézonban.* Új embert javasolt a színház élére Mészáros Béla személyében, aki fiatal eleveniséget, lüktető életet hozna a színház működésének cirkulációjába.

Prohászka László dr. röviden hozzászólt dr. Parecz fejtegetéséhez és mindenben helyeselte elődjének szavait, kérte azonban a gyűlést, hogy a felszólalások mellőzésével *előbb folytassa le a titkos szavazást.* Az elnök azonban nem vonta meg a jogot a további felszólalóktól sem, akik nyíltan, bátran akartak tanúságot tenni álláspontjuk mellett.

Jakab Géza lendületteljes felszólalása következett ezután, aki az aradi magyar fiatal generáció nevében hangsúlyozta, hogy ennek a kivételes társadalmi megmozdulásnak, amely létrehozta a bizottságot, nem szabad sem szimpátia-, sem antipátia-szemponatok szerint játszania el az a bizalmat, amelyet Arad egész magyarsága nevében a kezében tart. Emlékeztette a bizottságot, hogy a felelősség és lelkiismeret azt diktálja, hogy módot nyújtson a bizottság mindazoknak is, akiket még nem ismer Arad színházi közönsége, hogy megmutassák, ők hogyan oldják meg a színház és a közönség összetalálkozásának nagy problémáját. *Szinte történelmi pillanat ez — mondotta — és épp ezért senki sem veheti rossz néven, ha a személyi kultusz elé az aradi magyar színház intézményének kultuszát helyezi.* Bizonyos, hogy ha ez a kísérlet nem sikerül, többé ezen az uton nem is fog sikerülni.

Képel Izsó Szendrey Mihály jelöltetésé mellett emelt szót és kérte a gyűlés tagjait, hogy ne törjenek pálcát Arad régi, sokat küzdött szinigazgatója felett. A titkos szavazás annak rendje és módja szerint lefolyt és kihirdették a szavazás eredményét, amely szerint Szendrey Mihályt 22 szavazattal jelölte ki Arad magyarsága a szinigazgatói meghívására. Fekete Mihály és Ihász Aladár 6, Mészáros Béla és Róna Dezső pedig 5-5 szavazatot kaptak.

A gyűlés még a színház renoválására vo-

s akkor eldől majd, kit akar szinigazgatónak Arad magyarsága. Dr. Nagy Sándor szólt hozzá ekkor a tárgyhöz és imponáló módon felépített, meleghangú beszédben fejtette ki, hogy nyíltan kell állástfoglalnia amellelt, akit legalkalmasabbnak tart az aradi magyar színészet megmentésére. Elmondotta, hogy a hat szinigazgató-jelölt között az a különbség, hogy a hat közül *egynek presztizs-kérdés az, hogy direktor legyen, míg a másik öt becsületből semmit sem von le az, ha nem kapja meg az aradi színházat.* Ezután utalt Szendrey Mihály negyven esztendősz szinigazgatói multjára, felemlítette a szép színházi esték emlékeit és szót emelt az utóbbi évek kudarcai mellett is.

Nemcsak Szendrey volt hibás abban, hogy nem sikerült az utóbbi szezon, hanem a közönség is.

Kérte a gyűlés tagjait, ne ítélkezzenek a magyar színházi kultúra szolgálatában megöregedett Szendrey Mihály felett, hanem adják meg neki a lehetőségét annak, hogy bebizonyítsa: érdemes az aradi magyar színház-közönség bizalmára.

Temesvár még nem döntött

Ezután Temesvár városvezetőségével folytatott tárgyalásairól számolt be dr. Nagy Sándor s elmondotta, hogy telefonon érintkezésbe lépett dr. Ungár alpolgármesterrel, aki azt az üzenetet küldi, hogy

Temesvár még nem határozott a szinigazgató személyét illetőleg, azonban egyedül nem képes eltartani egy társulatot,

ezért okvetlenül tárgyalni fog vagy a kolozsvár—nagyvárad, vagy az aradi szinigazgatóval.

fel Aradváros vezetőségét

határozott olyképpen, hogy *küldöttséget jelölt ki, amely Barabás Béla dr. díszelnök vezetésével a városvezetésnél interveniál szombaton déltben a kérdés megoldása érdekében.* A bizottság tagjait meg is választották Lászlóné-Prohászka Elvira, övvegy Vas Gusztávné, Ungárné-Éghy Ghissa, Dán Oszkárné, R. Hegedüs Béby, dr. Goldschmidt Lipótné, Képel Izsó, Goldschmidt Sándor, Parecz Béla dr. és dr. Somló Ármán személyében. A gyűlés — miután az intéző-bizottság hétfői összehívását határozta el — véget ért.

Arad magyar szinpártoló-bizottsága tehát döntött és bizalmát, segítségét ajánlkozta Szendrey Mihálynak akkor, amidőn újra őt jelölte a magyar színház szinigazgatói székébe. Eltekintve a bizottság ellenőrző-tevékenységének konkrét körvonalazásától, amely még a jövő teendőire vár, az aradi magyar színház jövő évi évadának sorsát illetőleg Arad magyarsága megtette kötelességét, most már a szinigazgatón a sor. A színház csakis akkor vonzza a közönséget, ha társulata elsőrangú, előadásai nívósak, gazdasági ügymenete pedig zavartalanul fegyelmezett lesz. Szendrey Mihály négy-évtizedes szinigazgatói multjától elvárja ugy Aradváros magyar társadalmának, mint maga a városvezetésnek, hogy a közönség támogatása mellett a viszonyokhoz képest újra visszaállítsa az aradi magyar színház sokszor megidézett, de régen nem látott, régi varázsát.

CORSO-mozgó mai és szombati műsora

DOLLY HAAS

Csunya lány!

Noti Károly világhírű szindarabia, a slágerzenés vigiáték, sok dallal, humorral, pazar ötletekkel. MAX HANSEN, OTTO WALLBURG, JULIUS FALKENSTEIN

Szombaton délután 3 órakor CSUNYA LÁNY 8—15—20. — teljes helyárakkal.

Vasárnap d. e. 11 órakor MATINÉ Két film egy műsorban!

BABY!

ANNY ONDRA remek zenés vigiátéka és.

Titokzatos kastély!

Hungária Penzió Budapest,

Erzsébet-körút 9—II. New-York-palota. Telefon 441-96
Gyönyörű, kényelmes tiszta folyóvízes szobák előrendelhető
társas, vagy nálunk polgári árrakkal. Társaságoknak engedély

Aradi urileány

Impressziói a tömösi „angol kolóniáról“

Siebenlist-Resch Fernanda: „Mintha csak Angliában nyaraltam volna...“

Érdekes impressziókkal tért vissza **Siebenlist-Resch Fernanda**, a fiatal aradi angol nyelv-tanár két hónapos nyári szabadságáról. A fiatal nyelv-tanár „valódi angol nyarat“ töltött el — Brassó környékén, ahol egész angol kolónia üdül minden nyáron. A moreni-i petróleum-társaság angol mérnökei és tisztviselői szabadságukat a Brassó melletti **Tömösön** töltik el és egész kis „angol gyarmatot“ varázsolnak az erdélyi hegyek lábához.

— **Két hónapig nem hallottam egyebet, mint angol szót!** — mondja a szöke nyelv-tanár, aki „civilben“ szerény, kedves fiatal hölgy, **Siebenlist-Resch** nyugalmazott ezredes leánya. — **Mintha csak Angliában nyaraltam volna**, azzal a különbséggel, hogy ott nem olyan csodás a vidék s nem lehet olyan felejthetetlen kirándulásokat tenni, mint Brassó természeti szépségeiben gazdag környékén. Egész kis angol kolónia gyűlt össze ezeken a kirándulásokon s ha véletlenül „idegenekkel“, román, magyar vagy németajku turistákkal akadunk össze, mindenki angolul igyekezett velünk beszélni. **Mondhatom, olyan nagy az érdeklődés az angol nyelv iránt, amilyen az összes külföldi államokban.**

Resch Fernanda ezután a brassói angol kolónia vezetőjéről: **Mr. Müllerről** beszél, aki 30 évet töltött Indiában, Rangoon környékén nagy gummiültetvények tulajdonosa volt és mint izig-veig angol tért vissza hazájába, miután vagyonát elvesztette. Most angol nyelv tanár Brassóban, ahol őszinte közkeveltségnek örvend. Az angol kolónia másik érdekes tagja egy német származású fiatalember volt, aki szintén Rangoon környékén él már öt esztendője. Az ideh. kapott először szabadságát öt év után és néhány hónapot Németországban töltött, Nürnbergben, ahol született. Sokat mesél **Siebenlist-Resch Fernandanak** a Harmadik Birodalom megváltozott viszonyairól:

— **A német ifjuság sorsa iránt telve volt aggodalommal, részvétellel** — mondja **Resch Fernanda** — s mikor megkérdeztem, hogy nem szeretett volna inkább hazájában maradni, mint visszatérni a távoli Indiába, az felelte, hogy **inkább átküzd még öt esztendőt a civilizálatlan indusok között, mintsem a mostani Németországba térjen vissza...** Talán öt év múlva, ha addig rendbejön minden a Harmadik Birodalomban.

Siebenlist-Resch Fernanda hazatérve, újult lelkesedéssel, munkaakarással lát hozzá misztériójának teljesítéséhez: hogy az angol nyelv kultúrát csengésén keresztül a felvilágosult, magas műveltség-nívón álló angol szellemet sugározza bele az ifjuság szívébe.

Folyik a vizsgálat a Zeletzky-ügyben

Bucurestiből jelentik: **Condeescu** tábornok, a Zeletzky-féle ügy tárgyalása során felmerült vádak kivizsgálásával megbízott kormánybiztos mostanáig három beadványt kapott. Az egyiket **Uica** tábornok nyújtotta be és az elene felmerült vádak tisztázását kérte ebben. A másikat **Pomponiu** ezredes, hadbírósi ügyész nyújtotta be hasonló ügyben, a harmadikat **Radu Rozetti** és **Vasilii-Cluj** védők. **Condeescu** tábornok ma kihallgatta **Uica** tábornokot, utána pedig **Vasilii-Cluj** védőt, aki fenntartotta a tábornok elleni vádjait. Holnap **Radu Rozetti** hallgatja ki **Condeescu** tábornok és ezzel a vizsgálat befejezést is nyer. A Zeletzky-per ellen beadott kifogásokat október 9-én tárgyalja a semmitűszék és így ez a tárgyalás megelőzi a legfelsőbb katonai törvényszék felelbiteli tárgyalását.

Éhségstrájkot kezdett a méregkeverő párisi bakfis

Megdöbbenő cinizmussal beszél apja meggyilkolásáról — Büntérsa nem volt

Párisból jelentik: A párisi közvéleményt a legnagyobb izgalomba hozta és napok óta állandóan foglalkoztatja a 17 éves **Violette Nozières** borzalmas bűnügye. A fiatal leány, aki — mint megirtuk — most már a rendőrség őrzetében van,

méreggel eltette láb alól édesapját, az anyját is megmérgezte és a szerencsétlen asszony most reménytelen állapotban fekszik a párisi kórházban.

A gyermekleány szörnyű bűnét felderítették ugyan a hatóságok, de lélektani magyarázatát még nem tudták megtalálni. Kérdés, hogy sikerülni fog-e valaha is ennek az egész különös méregkeverési afférnak az igazi rugóit napvilágra hozni. A gyilkos leány patológikus hajlamu teremtés, fantasztá, beteges, hazudozó és

nehéz szavaiból és viselkedéséből kihatározni, hogy mennyi vallomásaiban a képzeltet és mennyi a valóság.

A rendőrség minden erejével igyekszik a titokzatos motívumokat feltárni. Széles körben folytatják a tanúkihallgatásokat, amelyek tényleg egy pár igen érdekes és jellemző mozzanatot is felszínre hoztak.

A sanmuri katonai iskola hallgatóját, egy **Gunerol** nevű fiatalembert is kihallgattak a rendőrök. Ennek a katonaiskolai növendéknek köszönhetik különben, hogy a gyilkos leányt aránylag rövid időn belül sikerült kézrekeríteniök.

Gunerol az Eiffel-torony közelében lévő kis vendéglőben ismerkedett meg Violettellel.

A leány azt mesélte neki, hogy egy mérnök gyermeke s az apja az elmúlt évben hirtelen meghalt. Most anyjánál él, aki egy divatszalon direktorja. Sajnos, — panaszolta — hogy az anyjával való viszonya az utóbbi időben nagyon megromlott, mert édesanyja férjhez akar menni és éppen ahhoz a férfihez, aki neki, már mint **Violettnek** udvarol. A konfliktus miatt újabban alig jár haza s a vallásban keres vigasztalást. Azt tervezi, hogy kolostorba vonul. Ezeket beszélte el a leány újdonsült ga-

Iskolatáskák, aktatáskák, bőröndök és ridikülök

nagy választékban legolcsóbban kapható **KRAMAROVICS-nál, v. Szabadság-tér 3. 8168**

vallérjának, aki észrevette, hogy **Violette** állandóan kisebb ellentmondásokba bonyolódik s különösen akkor kezd elrugaszkodni a valóságtól, ha a saját személyéről és dolgairól van szó.

A fiatalok másnap megint találkoztak, de a diák ekkor már olvasta a lapokban a szörnyű mérgezési affér leírását és a szökésben lévő leány fényképét is szemügyre vehette. Első tekintetre

szemébe tünt az a frappáns hasonlóság, amely új ismerőse és a keresett méregkeverő leány fényképe között mutatkozott.

Elsőször erről nem szólt a leánynak egy szót sem, amint azonban a kávéház terraszán ültek s a rikkancsok a lapok legújabb kiadásait

Megkezdődött

a temesvári Mentő-sorsjegyek eladása!

Főnyeremény 250.000 lei készpénz.
Huzás visszavonhatatlanul 1933. december 10-én a városházán.

1 sorsjegy 50 lei! Főelárusító: **LÖBL**

hirlaplroda. ☐ Kapható még: tractikokban, ujságára bódékban és a lapkihordóknál.

kinálgatták, az első oldalon **Violette Nozières** fényképével, a diák vásárolt egy lapot, tüntetőleg kitergette az asztalon és azt mondta a leánynak:

„Sajátságos, mennyire hasonlít ön Violette Nozièreshez.“

A leány látszólag közömbösen szemlélte a képet s a legnagyobb lelki nyugalommal válaszolt:

— **Igaz, tényleg hasonlítunk egymáshoz, de a szemek, azok különbözök.**

A diák közölte észrevételeit a rendőrséggel és néhány óra múlva **Violette** már a fogházban volt. Cinikus nyugalma letartóztatása után sem hagyta el. A 111. számú rendőrségi cellában helyezték el, ahonnan naponta többször is elővezetik kihallgatásra. Ezeken a kihallgatásokon

a 17 éves leány olyan nemtörődömséggel beszél apja meggyilkolásáról és az anyja elleni gyilkos merényletről, hogy a rendőrtisztviselőket, csupa sok vihart látott öreg nyomozót is mezzavarja magatartásával.

A leány a leghatározottabban tagadja mintha büntérsa lett volna. Tetteinek indokairól a legfantasztikusabb meséket mondja.

Azt állítja, hogy édesapjával azért végzett, mert apja szerelmi ajánlatokkal üldözte őt, amiből természetesen egyetlen szó sem igaz.

A méregkeverő leány

tegnap éhségstrájkot kezdett s az egész napon át nem vett magához semmilyen táplálékot.

Azt reméli, hogy ha az éhségstrájkot kifaroltán folytatni fogja, akkor kiengedik őt a fogházból.

Kirculescu alezredes borszéki afférja

A katonai vizsgálat tisztázta az alezredes szerepét

Az elmúlt napokban több marosvásárhelyi lap lovagias afférről számolt be, amelynek egyik szereplője egy ismert aradi magasrangú tiszt, **Kirculescu Eugen** alezredes volt, míg másik szereplője **Muresan** marosvásárhelyi pénzügyigazgató. A jelentések szerint **Borszék** fürdőn egy jótékonycélu bál alkalmával konfliktus keletkezett az alezredes és a pénzügyigazgató között, amelyet **Kirculescu** alezredes lovagias utra terelt, amennyiben provokáltatta a pénzügyigazgatót. A párbaj azonban ennek ellenére — mivel a pénzügyigazgató becsület-bíróság delegálását kérte — nem folyt le. **Kirculescu** alezredes ekkor az ügy tisztázása végett **telettes hatóságától becsületügyi vizsgálatot kért maga ellen.** A vizsgálat meg is indult és **tisztázta az alezredest.** Az aradi 93-as „**Closca**“ háziezred a vizsgálatlalt kapcsolatban ma a következő kommunikét adta ki: **A lezajlott vizsgálat folyamán kitünt, hogy:**

Kirculescu Eugen alezredes annak a konfliktusnak megoldásában, mely 1933. augusztus 12-én támadt közötté és dr. **Muresan** lonel Anton marosvásárhelyi pénzügyigazgató között, **tökéletes gavallérossággal és a becsületügyi kódex előírásainak megfelelőleg járt el.**

Kirculescu Eugen alezredesnek **mindennemű elégtételre joga van.** A katonaság részéről a vizsgálat levezetésével és a kommuniké közzétételével az affér befejezést nyert.

Az aradi állomáson töltötte az éjszakát ötven magyarországi zarándok

— Négy száz zarándok visszament Magyarországra —

Városszerte nagy érdeklődést keltett az a hír, amelyről az *Aradi Közlöny* számolt be, hogy a máriaradnai búcsúünnepségekre igyekvő magyarországi zarándokok csoportjának legnagyobb része kénytelen volt az éjszakai órákban visszafordulni a battonyai határról, miután a határrendőrség mindössze 150 zarándok határátlépésére kapott engedélyt az illetékes miniszteriumtól. Mint jelentették, öt száz magyar zarándokból álló csapat érkezett tegnap délután Battonya felől a román határra, akik valamennyien Máriaradnára igyekeztek, miután a román állam engedélyt adott vizum és utlevél nélküli határátlépésre azok számára, akik a Kisasszony napja alkalmából a híres máriaradnai kegyhelyet akarják felkeresni. Az ötszáz főnyi zarándokcsapatnak csak igen jelentéktelen része, mintegy száz főből

álló csoport érkezett meg az elmúlt éjszaka folyamán Aradra, ahol a Mosóczy-telep katolikus társadalmának vendégszeretettel vették igénybe. Négy száz zarándoknak azonban vissza kellett fordulnia a határról, miután nem számítottak arra, hogy a miniszterium eddig nem ismert rendelkezése korlátozza a magyarországi zarándokok számát. A zarándokok egy része a határon felmerült zavaró incidens következtében elszakadt a csapattól és — *mintegy ötven főből álló csoport — az aradi állomáson töltötte az elmúlt éjszakát.* A magyarországi zarándokok gyalogos csoportja ma reggel hat órakor misét hallgatott a Mosóczy-telepi templomban és a Mosóczy-telepi katolikus hívekkel együtt indult el hét óra tájban Máriaradna felé. A zarándokcsapatot Iványi Kázmér minorita hittanár vezeti.

Tíz amerikai hadihajó áll készenlétben Kuba partjai előtt

Kritikus helyzet Kuba szigetén — Az új direktorium sem ura a helyzetnek

Havannából jelentik: A forradalmi mozgalom egyre nagyobb tért hódít Kuba szigetén. Az uralom egy öttagú bizottság kezében van, azonban ez a bizottság sem ura mindenütt a helyzetnek. Több helyen a csapatok fellázadtak a direktorium ellen. A zendülő csapatokat befegyverezték.

Kubában egyre nő az ellenséges hangulat az Egyesült-Államokkal szemben. Ucai tüntetéseket rendeztek, amelyen azt követelték, hogy Kuba szigete szakadjon el teljesen Amerikától. A helyzet rendkívül kritikusnak tekinthető, annál inkább, mert az amerikai állampolgárok élete és vagyona nincsen többé teljes biztonságban. A helyzet veszélyességére való tekintettel az Egyesült-Államok elhatározta, hogy minden szükséges preventív intézkedést megtesz. Két nappal ezelőtt két nagy csatahajót indítottak utnak Kubába az ott horgonyzó amerikai tengeri haderő megerősítésére. Csütörtökön az Egyesült-Államok tengerészeti minisztere újból nyolc hadihajót vezényelt Kubába, amelynek fedélzetén nagyszámú tengerészgyalogság is van. Havanna előtt néhány nap múlva jelentős számú tengeri haderő áll készenlétben, hogy adott parancsra megkezdje akcióját. Minden pillanatban el lehetnek készülvén arra, hogy a helyzet szükségessé teszi, hogy amerikai csapatokat szállítsanak partra.

New-Yorkból jelentik: Bár az újonnan alakult kubai junta sorozatos kiáltványokban fogadkozik, hogy gondoskodik a nyugalom és rend fentartásáról és minden amerikai beavatkozást kereken visszautasít, az Egyesült-Államok kormánykörei a helyzet további kiélesítésére számítanak. Ezt bizonyítja az is, hogy Amerikát egész atlanti-óceáni hajóraját riadó-készültségbe helyezte.

Sok amerikai állampolgár, aki eddig Kuba belsejében lakott, a sziget fővárosába, Havannába menekül. A jelek szerint az öt polgári emberből álló junta nem tartja a fellázadt al-

tiszták vezetése alatt álló hadsereget a kezében. A sziget belsejéből csak szórványosan érkező hírek szerint helyenként összeütkezések voltak, amelyek némelyike kommunista befolyásra enged következtetni. Mindez azonban még nem bizonyítja azokat az állításokat, amelyek szovjetország irányításáról beszélnek.

Colombából (Panama) jelentik, hogy elterjedt hírek szerint egy amerikai repülőraj készületben áll, hogy parancs vétele után azonnal Havannába repüljön.

Feltűnéstkeltő leleplezés a gödöllői világjamboreeról

Miért távozott el idő előtt a jamboreeról Lord Baden-Powell? — Gömbös Gyula eredménytelen intervenciója

Belgrádból jelentik: Egyes jugoszláv lapok szerint, a gödöllői világ-jamboree befejezése után elmúlt hetek sem hallgatták el azt a sok szóbeszédet, ami a német csekészek budapesti szereplésével kapcsolatban foglalkoztatta a közvéleményt.

Mint emlékeztetés, a német cserkészeket a német kormány nem akarta Budapestre engedni. Később mégis elindult egy csoport és azt az utasítást kapták, hogy Baden-Powelt nem szabad elismerniük, mint a világcserkészeti főparancsnokát és neki semmiféle tiszteletadást nem szabad nyújtaniok és rendelkezéseinek nem szabad eleget tenniük.

A németek Pozsonyban botrányt okoztak. Itt a „Vojvoda Misics” jugoszláv hajóra szállottak fel és azon tették meg az utat Budapestig. Baden-Powel ellen már a hajón tüntetni kezdtek s ezzel kellemetlen helyzetbe hozták a hajó parancsnokát és tisztikarát is. A németek botrányos viselkedése az egész hajóúton tartott, amikor pedig Budapestre érkeztek, annyira élesen állást foglaltak a cserkészeti megalapítója és főparancsnoka ellen, hogy Baden-Powel kijelentette, hogy nem enged be őket a világtáborba és amennyiben mégis kieroszakolják, úgy feloszlatja a jamboreet.

PESTEN LEGYEN

első utja

KOZMA LAJOS

≡ KALÁPOS ≡

nyakkendő, ing, pyjamája legszébb, legjobb és divatos ::

!! !!

KÁROLY KIRÁLY-UT 3., a sarkon.
73 éve elvem, az az olcsó, ami jó.

A filléres gyors utasainak árongedmény!

Újból leszerelésről tárgyalnak

Tanácskozások a francia fővárosban az angol és francia delegátusok között

Párisból jelentik: Szeptember tizenhétedikén érkezik Párisba Eden angol leszerelési fődelegátus, aki fontos megbeszéléseket folytat Daladier miniszterelnökkel, Paul Boncour külügyminiszterrel, a leszerelési konferencián szönyegre kerülő problémákról. A tárgyalások célja, hogy Anglia egyetemes megállapodásra jusson Franciaországgal a leszerelési kérdések tekintetében. Anglia állítólag hajlandó elfogadni a Tardieu-féle ellenőrzési tervet, ha Franciaország hajlandó saját tengeri és szárazföldi haderejét leszállítani. Az angol kormány messzemenő koncessziókra hajlandó, ha Franciaország csökkenti hadseregének létszámát és fegyveres készültségének arányát.

A kellemetlen incidensben Gömbös Gyula magyar miniszterelnök igyekezett békét teremteni, de intervenciója nem járt sikerrel. Baden-Powell idő előtt hagyta el a gödöllői tábor, mert el akarta kerülni a tüntetéseket.

A cserkészeti ma már olyan jelentős világmozgalmi tényező, hogy az ilyen incidensek még diplomáciai közbelépésekre is okot adhatnak és éppen ezért sok oldalról azt várják, vajon lesz-e folytatása a németek viselkedésének.

Ma utóljára az EMBER-CENTRAL-MOZGO: VÁSÁR. Főszerepekben: WALLACE BEERY, KAREN MORLEY és RICARDO CORTEZ-zel.

Ma utóljára: NORMA SELECT-MOZGO: SHEARER németül beszélő világfilmje: A 24 ÉVES LEÁNY. Partner: CLARK GABLE, LIONEL BARRYMORE, LESLIE HOWARD. Helyárak: 7, 10 és 15 lej repülőbélyeggel együtt.

Holnap országos premier a CENTRAL-ban: HARRY PIEL legújabb filmje: DRÁMA A HAVASOKBAN. A külső felvételek Felsőbajorországban és a Zugspitz vidékén készültek. A többi főszereplők: ELGA BRINK, HILDE HILDEBRAND és CAMILLA SPIRA.

Fejfájást, fejfőresöket, fogfájást, feizugást, migrént leggyorsabban szünteti a **METALGIN.** FOLDES-gyógyszertára Arad.

HIREK

Almatlanság

...Lefekszel, jóízűen elnyújtózol az ágyban. kinyitod a könyvet, mely ott várakozik az éjjeliszekrényen, megkeresed, hogy hol hagytad abba előző este az olvasást és — végre végre! — átadhatod magad a napi gond, robot, hájsza után azoknak a perceknek, amelyekben kielégítheted ugynevezett szellemi szükségleteidet. Sajnos, ezek a percek igazán csak percek, mert olvassad bár a világ legérdekesebb könyvét, néhány oldal után úgy érezed, mintha mázsás sulyok ereszkednének gyenge szemhéjaidra. Nagyt és jólesőt ástasz tehát, a könyvet már félálomban teszed vissza helyére, a villant már alig tudod elolítani és abban az áldott pillanatban, ahogy oldaladra fordulsz, hogy lágyan beleomolj ama sokat idézett Morpheus karjaiba, abban a pillanatban, olyan éber vagy megint, mint a fickándozó kis pisztráng a hegyipatak habjaiban. Fordulsz jobbra, fordulsz balra, kitakaródzol, hogy tán meleged van, betakaródzol, hogy tán fázol, számolni kezdesz és eljutsz háromszázezerig, sóhajtozol, dobálsz magad, megpróbálsz semmire sem gondolni, mire menten eszedbe jutnak összes adó- és házbérléteid, a hozzájuk tartozó számlatartozásokkal, káromkodol, meggyújtod a villant és fogcsikorgatva előveszed újra a könyvet. És ekkor elejétől kezdődik az egész tragédia, amely a reggeli órákig tetszés szerinti számú felvonásokban ismétlődik meg és amelyet népszerű nyelven almatlanságnak neveznek... vinné el az ördög!

Miről jut ez éppen ma eszünkbe? Arról, hogy egy német tudományos folyóiratban azt olvassuk, hogy egy stuttgarti orvos megnyitotta az almatlanok gyógyintézetét. A betegek csak este jönnek ebbe a szanatóriumba, ahol az orvos különböző lélekgyógyászati eljárásokkal, de villanyozás vagy masszázs alkalmazásával is kényszeríti fentemlített Morpheust, hogy csökönyösen elkerült szerelmeit lágy karjaiba vegye és 'elringassa. Altatószert, persze, nem ismer ez a gyógyintézet, amely éppen az altatószerek használata ellen küzd. No és ami a legérdekesebb, az orvos, aki gondosan elkészítette az álom lelki és testi előfeltételeit, ottmarad a sötét szobában, mint valami jó dajka, amíg a beteg el nem aludt: tente baba, tente... — Hát igen, ez a gyógyintézet felettébb áldásos valami, ez kétségtelen. De ami az almatlan ember lélektanát illeti, hát bocsánatot kérek, ezt már alaposan ismerjük, ugy-e, akik néha végigtapasztaltuk az almatlanság keserveit? És mint ennek a szélső fel-felbukkanó betegségünknek közeli ismerősei, bátran mondhatjuk: az ördög tudna aludni idegen szobában, idegen ágyban, a legnagyobb mértékben kifundált álmosító eljárások ellenére is, ha a saját szobájában, saját ágyában nem tud elaludni. Erős a gyanunk, hogy ezen az igen egyszerű almatlanság-lélektanilag igazságon fog megbukni a stuttgarti orvos áldásos intézménye...

— **IDÓPROGNÓZIS.** Gyengülő északi szél, száraz idő, lassan emelkedő hőmérséklettel.

— Az ARADI KÖZLÖNY legközelebbi száma a pénteki egyházi és hivatalos ünnep miatt vasárnap, szeptember hó 10-én, a szokott időben jelenik meg.

— Rómába érkezett Miklós herceg. Rómából jelentik: Miklós román királyi herceg, csütörtökön délelőtt repülőgépen Rómába érkezett. A repülőtéren a román követség személyzetén kívül az olasz előkelőség számos tagja fogadta. Miklós herceg pénteken a Pantheonot tekint meg és a királlyal megköszönöztet, majd utána az ismeretlen katonai sírjára helyez koszu ut.

— **Novemberben felavatják az új királyi palotát.** Bucarestből jelentik: A királyi palota, amelyet hat esztendeje építenek, rövidesen kész lesz, úgyhogy novemberre már megtörténik az ünnepélyes felavatása. Először az új tróntermet és a nagy ebédlőtermet rendezik be új bútorokkal. A régi trónszéket, amelyet I. Károly és Ferdinand királyok használtak és amely jelenleg a katonai muzeumban van, újból felállítják.

— **Madgearu pénzügyminiszter Párisba utazik.** Az Argus jelentése szerint, Madgearu valószínűleg e hét végén Párisba utazik, ahol részt vesz a külföldi hitelezőkkel, a transzfermoratórium miatt megindult tárgyalásokon.

— **A helyőrségi parancsnok látogatása a polgármesternél.** Az ARPA romániai légügyi társaság szeptember 17-ikén nagyszabású meetinget rendez Aradon. Ma délelőtt Argeșeanu tábornok, helyőrségi parancsnok, Denescu alezredes, hadsegédével együtt felkereste dr. Botioc Elek polgármestert, akivel fontos megbeszélést folytatott az aradi repülőnap megrendezése ügyében. A város különben már megtette a szükséges intézkedéseket, hogy az aradi repülőtér teljesen készen várja a nagy sporteseményt. A hangár előtti területet a város rendbehozatta, úgy, hogy a repülőgépek startja és sima leszállása biztosítva van.

— **Változások a német diplomáciában.** Berlinből jelentik: Hindenburg legújabb rendelete következtében, jelentős változásokat hajtanak végre a német diplomáciai karban. Báró Schoen eddigi budapesti követet rendelkezési állományba helyezik és helyére Mackensen madridi követségi tanácsost szemelték ki. Dofour Feronze belgrádi követet nyugállományba helyezik és helyébe von Hessen követségi tanácsost nevezik ki. Weisecker oszlovi követ a berni követség élére kerül. Nadolny ankarai nagykövet pedig a moszkvai követség vezetését veszi át. Németország tengerentúli diplomáciai testületében is jelentős változásokat eszközöltek.

A szigorú anya

A rádtévesztés így szól a dáddához:

— *Mi az dada, még mindig nem alszik a gyermek? Na, majd mindjárt énekelek neki valamit.*

— *Ne tessék, nagysága kérem, már én megfenyítettem.*

— **Új segédtanárok Aradon.** A kultuszminisztérium az aradi középiskolákba a következő új segédtanárokat nevezte ki: Vestinaru János, Caba Victor, Pacu Cornelia, Petresor Elena, Economu Hert, Popovici Aurelia, Ionescu Ecaterina, Popa Caliani Aurora, Schwartz Alexiu Victoria, Cioflec Valer és Negru Péter.

— **Házasság.** Kemény Mici és Peregi Gyula okl. gépészmérnök házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Az osztálysorsjáték mai huzásának eredményei.** Bucarestből jelentik: Az osztálysorsjáték mai huzásán a következő főbb nyerek történtek: Kétszázezer lej: 56681; száz-ezer lej: 30076; huszonötezer lej: 24931; tízezer lej: 42282, 29517, 44454, 26356, 43783, 46573.

HA TEJRE SZÜKSÉGE VAN, azt szerezz be a „Színházi Falatozó”-ban, ahol minden nap: reggel és este 6 órákor friss uradalmi tej kapható. — Ugyiszintén Joghurt, aludtél, lapte batut. — Jégbe hűtött diányó. 8/70 Tulajdonos: LOVAS, színház hátsó bejáratával szemben.

— **Lezuhant egy katonai repülőgép Kolozsvár mellett.** Kolozsvárról jelentik: A Kolozsvár melletti Apahidán repülőszerecsétienség történt. Egy katonai repülőgép, amely a szamosfalvi repülőtérről szállt fel, lezuhant. A gépben ülő Teodorescu és Barzan főhadnagyok életveszélyesen megsebesültek. Mindkettőt koponyaalapi töréssel szállították be a kolozsvári klinikára. Állapotuk válságos. A gép teljesen összetört.

— **Az aradi egészségügyi bizottság elé kerül a piacon árusító déligyümölcskereskedők ügye.** Az Aradi Fűszerkereskedők Szindikátusa több ízben arra kérte a város vezetését, hogy szabályozza az aradi piacon azoknak a déligyümölcskereskedőknek az árusítási jogát, akik romlandó árut hoznak forgalomba. Ezek a piaci kereskedők az egészségügyi törvény értelmében külön ellenőrzés alá esnek. Miután a szindikátus többszörös sürgetés ellenére sem kapott érdemleges választ Aradvárosától, a munkaügyi felügyelőséghez fordultak, amely azonban ugyanazt tette, amit a fűszerkereskedők, a városhoz fordult az ügy elintézése érdekében. Botioc Elek dr. polgármester csütörtökön arra utasította Cucu Vazul dr. főorvost, hogy ezt a régóta huzódó kérdést terjessze az egészségügyi bizottság elé, döntés céljából.

— **Pénteken nincs munkaszünet.** Pénteken, Kisasszony napján, az összes állami hivatalokban munkaszünetet tartanak. Az üzletek nyitva tarthatnak, a gyárak és egyéb üzemek szintén dolgozhatnak. A város vezetősége, a pénteki ünnepre való tekintettel, eredetileg úgy határozott, hogy szombaton délelőtt nem tart hivatalos órát, hanem a tisztviselőket szombat délutánra rendeli be munkára. Botioc Elek dr. polgármester most ezt az intézkedést megváltoztatta és úgy rendelkezett, hogy szombaton délelőtt rendes hivatalos órákat tartanak a városházán.

— **Különvonat a nagyhalmágyi Hősök Emlékműve leleplezési ünnepére.** Mint már jelentettük, szeptember 10-én leleplezik le ünnepélyes keretek között a nagyhalmágyi Hősök Emlékművét. A rendezőség ismételen közli az érdeklődőkkel, hogy külön, névre szóló meghívó az idő rövidségére való tekintettel, nem bocsájtot ki. Lépések történtek Bucarestben aziránt, hogy az aradi vendégeket különvonat vigye Nagyhalmágyra. Errevonatkozzalag a válasz még nem érkezett meg és ha egy különvonat beállítására lehetetlené válna, úgy az aradiak a szombat délután 4 órákor induló vonattal utaznak Nagyhalmágyra. A rendezőség még közli az érdeklődőkkel, hogy az ünnepség vasárnap délután 3 órákor nyer befejezést, úgy hogy azok, akik még aznap vissza akarnak térni Aradra, a Nagyhalmágyról délután fél 4 órákor induló személyvonattal utazhatnak el.

— **Ópiumcsempész matrózokat tartóztattak a Constantában.** Bucarestből jelentik: Constantában a rendőrség letartóztatta egy angol hajó három matrózát, akiket ópiumcsempészéssel gyanúsítanak. A matrózok egyike kínai.

— **Halálozások.** Popper Károlyné szül. Wernér Julia házasságának 47-ik évében elhunyt. Halálát férje, Popper Károly, fia dr. Popper Sándor ügyvéd, leánvai: Brenner Zsigáné és Fülöp Frigyesné gyászolják. Temetése péntek délután fél 6 órákor lesz az aradi izraelita temető halottasházából. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Polgár Jenő CFR hivatalnok, folyó hó 7-ikén reggel hirtelen elhunyt.** Az elhunytban Polgár Jenőné szül. Weisz-Vértes Elza férjét, Polgár Zsigmond Astra-gyári tisztviselő fivérét gyászolja. Temetése ma, pénteken délután fél 4 órákor lesz a Strada Marasesti 59. számú gyászházából.

— **Leállott egy gyárüzem a kontingentálás miatt.** Bucarestből jelentik: A craiovai Industria Textiliana 400 munkásának felmondott. A gyár azért kénytelen üzemét leállítani, mert a kontingentálási rendszer folytán nem tud nyersanyagot gondoskodni.

— **Forróvízzel leöntötte férjét egy féltékeny asszony.** Bucarestből jelentik: Kisenevben Ghilior Mária asszony már régóta féltékenykedett nálánál 13 esztendővel fiatalabb férjére, Ghilior Pálra, aki szeretett más nők körül sürgölődni. Tegnap Ghilior lefeküdt, mire az asszony vizet forralt és a forró vizet férjére öntötte. A szerencsétlen ember mindkét szemén megvakult és ezenkívül oly súlyos égési sebeket szenvedett, hogy életbenmaradásához nincs remény. Az asszonyon kívül annak anyját is letartóztatták, mert ő adta a tanácsot leányának tette végrehajtására.

Salamoni bölcsesség

— Na Pista, elhozta a Fekete urtól a pénzt? — kérdezi a szabómester inasától.

— Nem hoztam pénzt, mert abban a házban, ahová tetszett küldeni, négy Fekete lakik. Mind a négy azt állítja, hogy nem tartoznak senkinek sem, egyik piáne ki is dobott.

— No, akkor siess, vissza ahhoz. Az az igazi.

— **Halálraítélték egy német rohamosztágos gyilkosát.** Düsseldorfból jelentik: A düsseldorfi törvényszék ma ítélkezett Hilner nemzetiszocialista rohamosztágos gyilkosai felett. A törvényszék Schmidt Emil esztergályost gyilkosságra való felbujtásért és gyilkosságért halálra ítélte, Arnstedt Kurt munkást, Magai Pál munkást, Tibulsky irnokot; Rohles Péter munkást, Eggert Hermann közsörüst, Riebeg Henrik esztergályost, Herr József munkást és Huppert Péter esztergályost gyilkosságért és gyilkossági kísérletért szintén halálra ítéltek. Lukat kömüvest bűnrészességért 15 évi fegyházra ítélte a bíróság, Manz Adolfot és Esser Józsefet pedig felmentették. Az elítéltek június 20-ikán az uccán támadást intéztek egy rohamosztágos csoport ellen. Hilnert agyonlőtték, Gross rohamosztágot pedig súlyosan megsebesítették.

— **Dr. Lakatos Ottó jubileuma.** Bensőséges lelki ünnepségre készül dr. Lakatos Ottó, az aradi katolikus társadalom népszerű, nagy szeretetnek örvendő plébánosa. Vasárnap, 10-ikén tölti be szerzetességének ötvenedik évfordulóját. Ötven esztendő előtt, 1883-ban öltötte magára dr. Lakatos Ottó a Minorita-rend szerzetesi ruháját és ekkor lett a nyirbátori rendház tagja. Az előkészületek éveit után 1888-ban áldozópappá szentelték fel s így egyidejűleg papságának 45-ik évfordulóját is ünnepli az aradi katolikuság lelki vezetője. Dr. Lakatos Ottó jubileuma lelki ünnepe az aradi katolikus egyházközség minden tagjának, mert hiszen a nemes munkálkodást, gondoskodó, szeretetteljes működést kifejtő plébános papi pályájának legnagyobb részét Aradon töltötte el, hűveinek őszinte ragaszkodását, szeretetét kiérdemelve. Dr. Lakatos Ottó ezt a kettős, bensőséges ünnepnapot a máriaradnai kegyhelyen tölti el.

— **Ujabb letartóztatások a leleplezett aradi gyermek-tolvajbándá ügyében.** Érdekes fejleménye van a tegnapi leleplezett kiskorú betörőbándá ügyének. Ma az aradi rendőrség bünyűvi osztálynak detektívjei előállították még egy 11 éves gyermeket, aki szintén részt vett a lopásokban. A mai napon különben ismét jelentkezett egy károsult. Szomorú Anna aradi lakos személyében, aki elmondta, hogy 1500 lej értékű ruhanevet lopott tőle valamelyik gyerek és erre csak az újsághíradások nyomán jött rá. Akkor jutott ugyan is eszébe, hogy amikor a lopás történt, őrizetbe vett gyerekek csavarogtak a lakás környékén. A detektívek kiszálltak mind a négy gyermek lakóhelyére és itt az asszonytól lopott holmik egy részére rá is akadtak. Találtak még értékes ékszereket is, amelyeknek tulajdonosa egyelőre nem jelentkezett. Ma őrizetbe vették az egyik 11 éves leány anyját is, aki állítólag tudott a gyerekek rablásairól. Őt is kihallgatták, egyelőre azonban mindent tagad.

Dzsembori a kültekén

— Mit szólsz az új aranyórához?
— Remek. Hol vetted?
Csencsörtam!

— **Elvitték a gabonát — halálra ítélték.** Revalból jelentik: Moszkvából érkezett jelentés szerint az OGPU Orenburgban hat parasztot letartóztattak, akik fosztogatták a mezőket és nagymennyiségű gabonát vittek el. A letartóztatottakat a természetvédelemről szóló kivételes törvény alapján halálra ítélték. A halálos ítéletet azonnal végrehajtották.

— **Állatvédelmi rendelet Németországban.** Berlinből jelentik: A porosz kormány az állatvédő ligával és különböző tudományos egyesületek vezetőivel folytatott tárgyalások után, kiadta a birodalmi állatvédelemre vonatkozó rendeletét, amely szigorúan tiltja az állatok élve boncolását. Állatokon csak akkor szabad műtétet végrehajtani, ha vagy az állatot egészében, vagy pedig az operálandó testrészét érzéketlenítik. A rendelet az állati műtetre vonatkozólag ugyanazokat a szabályokat lépteti életbe, mint az emberi operációra nézve. Ezenkívül kimondja, hogy még tudományos célokra sem szabad állatokat bántalmazni. Az élve boncolást, a vivisekciót csak tudományos intézeteknek engedélyezik a rendelet, de csak akkor, ha a tudományos intézet vezetőjének ellenőrzése mellett történik. A rendelet azonban az ilyen élveboncolásokat is speciális engedélyhez köti.

— **Magyar nyelvű továbbképző tanfolyam.** Lászlóné Prohászka Elvira évek óta ismert és látogatott továbbképző tanfolyama idén szeptember 15-én kezdődik. A tanfolyam anyaga: történelem, irodalom, esztétika, filozófia, mitológia, nyelvek és kereskedelmi ismeretek. Az idén megnyitott német leánygimnázium azon tanulói részére, akik a német tananyag mellett a magyart is el akarják sajátítani, külön heti 3 órás pótlóiskolát létesít. Lászlóné, aki külföldi vizsgákra is előkészít. Jelentkezőket fogad délután 3—6-ig. Cim: Török Ignác-ucca 18.

— **Veszedelemes erdőtűz Angliában.** Londonból jelentik: Harmadnapja égnek az erdők Anglia délkeleti vidékein. Bournemouth fürdőhelyét és várost bekerítették a lángok, a lakosság nyugat felé menekül, mert a veszedelem igen nagy. Bournemouth környékén messze területesen lángba borultak a hetek óta tartó rekkenő hőség következtében kiszáradt ingoványos nádasok. A veszedelem színhelyére katonaság ment, hogy megfékezze a tűzvészt.

— **Az orosz határon lelőtték a lengyel körrepülés egyik pilótáját.** Varsóból jelentik: A lengyelországi körrepülési versenyen, amelyen 25 repülőgép indult és még 18 van a levegőben két súlyos szerencsétlenség történt. Egy gép motorhiba miatt kénytelen volt leszállani, felborult, összetört és két utasa halálosan megsebesült. Egy másik repülőgép Baranovici vidékén szovjetország terület felé tévedt, az orosz határőrök lelőtték, de a pilóta nagy lélekjelenléttel, siklórepülésben szerencsésen földet ért. A szovjetország határőrség a lelőtt repülőgép vezetőjét és kísérőjét foglyul ejtette.

— **Kisasszony napja.** Mária nevenapiját ünnepli a kath. egyház Kisboidogasszony napján. Az Istenanya glóriás alakja két évezred folyamán legendás, csodálatos magasságokba emelkedett és a Mária-kultusz gyönyörű irodalmat, költészetet termelt ki Lourdesban Máriaradnán és Máriazellben s mindenütt, ahol él a hit és Mária különös tisztelete: illatos virágzó nyitott csodák születtek az Istenanya közbenjárására és az emberek ezrei kerestek és találtak gyógyulást a csodatevő kegyhelyeken. Mária nevenapiján minden keresztény érzésű lélekben felcsendül az Istenanya és az Édesanya iránt érzett szeretet nemes, tisztító melódiája...

„Ananászviz”

Az orosz kormány hadat fizet az iszákosság, amely különösen az iparosok között ijesztően elterjedt. Szigorú rendelet jelent meg, amely megtiltotta, hogy a gyárakban a munkások pálinkát igyanak és az ittasokat keményen megbüntették. Hogy azonban a munkások mégis kapjanak valamely kárpótlást az elvett wodkaért, a kormány elrendelte, hogy a dus ananásztermést felhasználva az ananászszelvényekből készítsenek „ananászvizet” és ezzel az üdítő itallal lássák el a gyárak és vállalatok kávéházait. Az új frissítő azonban sokáig váratott magára. Végre az egyik moszkvai gyárhoz értesítés jött, hogy az ananászviz megérkezett: Krimből, a pályaudvaron fekszik és haza lehet szállítani. Az igazgató kiküldött a szállítmányért és nagyon elcsodálkozott, mikor a teherkocsi egészen megtelt a hordókkal, amelyek az ananászvizet tartalmazták. A kávéházat kapott, hogy másnap reggel kezdje meg az ital kímérését. Mikor az igazgató a késő délelőtti órákban a gyárba érkezett, nagyon elcsodálkozott, hogy az egész üzemben csend volt, a gének állottak, a műhelyek üresek voltak. Ellenben annál nagyobb lármát hallatszott a kávéházban. Az igazgató benyitott és meglepetve látta, hogy a munkások legnagyobb része részeg volt. Énekeltek, kurjongattak, táncoltak. Az asztalokon hatalmas kannák tele — ananászvizvel. Az igazgató beléptek az egyik munkás hozzálépett, kedélyesen a vállára ütött és röhögve mondta: „Angyalkám, ma nem dolgozunk, hanem felavatjuk a pompás ananászvizet.” Csakhamar kiderült, hogy a pálinkát pótló enyhe ananászviz tulajdonképpen a legerősebb wodka volt. A rendőrség több gyárból hasonló jelentéseket kapott. A munkások ugyanis az ananászviz szállítására szolgáló hordóba pálinkát öntöttek és így csempésztek a wodka a gyárakba. A kormány, hogy a visszaélésnek elejét vegye, az ananászviz gyártását és szállítását is betiltotta.

— **Titokzatos emberek a Dnyeszter partján.** Kisenevből jelentik: Bugaspontnál a Dnyeszter partján a román határőrök két embert vettek észre, akik román területre igyekeztek. Előállították őket, de semmiféle írást nem találtak náluk és kiletüket sem akarták felfedni. Az eljárás megindult ellenük.

A Goldschmidt-bank verspályázatai

Legyen Goldschmidt reménye.
Biztos lesz főnyereménye!

(G. Margit.)

Goldschmidt sorsjegy minden száma.
Aranybánya!

Bölcsek sirtak tanácstalan, e rossz időkben mit tegyünk?

Rájöttek, hogy boldogsághoz csak „Goldschmidt” sorsjegyet vegyünk.
(Özv. Pellegrininé.)

Hogyha fő a fejed s nyereményre vágyol!
Ne feledd, hogy Goldschmidt aranyat kovácsol.

Nem kell már keresni sehol a sors kegyét;
Elég ha megveszi Goldschmidt bank sorsjegyet

Hol vegyél sorsjegyet, ne törjed a fejed;
Hogyha nyerni akarsz, Goldschmidt banknál

vegyed,
(Hj. Hermet Károly.)

URANIA HANGOS MOZGOSZÍNHÁZ.

MA, PÉNTEKEN 5, 8 és 10 órákor:
Holnap, szombaton 3, 5, 8 és 10 órákor

Premier! Aradon először!
A szezon legnagyobb énekes stágeré.

A három törvénye.
A főszerepben Don José Moicya, Amerika legszébb hangú tenorisa. — Pazar keleti film. — Legszébb áriák. — Nagyszerű cselekmény. Szerelem Páriában, Velencében és Arábia háremeiben.

Vasárnap d. e. 11 órákor MATINÉ. 8, 10, 12 lej.
Kettős műsor!

MA délután 3 órákor MATINÉ. 6 és 10 lej.
VIHAR A MONTBLANC FELETT

Jegyelővétel este 9 óráig: Menczer dohány-társaság. Str. Alexandri (Salaz-u.) sarok.

— **Híres francia operaénekes halála.** Párisból jelentik: A párisi opera egykori világhíres baritonistája: Marcell Journet, csütörtökön délelőtt, Vitteuls fürdőhelyen meghalt. A kiváló énekes harmincöt éven keresztül tagja volt a párisi nagy operának és csak két évvel ezelőtt vonult vissza a színpadtól. Marcell Journet nevét nemcsak sikerei és vendégszereplései tették világhírűvé, hanem legutóbb a rádió amelynek legkedvencebb műsor-számai közé tartoztak azoknak a gramofonlemezeknek a közvetítése, amelyekben a baritonista szerepelt.

— **Áramszünetelés.** A villanytelep igazgatója értesíti a n. b. fogyasztó közönséget, hogy nagyobb mérvű javítások miatt, folyó hó 10-ikén, vasárnap — kedvező idő esetén — az áramszolgáltatás szünetelni fog: Calea Banatului, Strada Tr. Dobra, Calea Romanilor, Malul Muresului, Calea A. Saguna, Strada Sincal, Strada Eminescu, Strada Brancovici, Strada Baritiu, valamint az ezen uccák által határolt részeken.

Apai intelem

— Fiam, most, hogy már nagykoru lettél, már magad is gondoskodhatnál egyről-másról.
— Például?
— Kifizethetnéd a három utolsó részletet, amellyel még gyerekkocsidért tartozom.

— **Dr. Schmidt János** kórházi sebészorvos szabadságáról visszaérkezett.

— **A Fatsitzviselők Egyesülete** pályázatot hirdet az 1933—34. tanévre, két szegénysorsu egyesületi tag középiskolás gyermekének nevelésére, egyenként évi 6000 lej összeggel. Kérvények folyó hó 15-ig küldendők be postán Anhaltzer Ignác elnök címére: Arad, Strada Romanului 1.

— **Dr. Rosenberg Zoltán** orvosi rendelőjét Piața Catedralei (Tököl-tér) 1. sz. alá helyezte át.

— **Jó tanács!** A mai gazdasági viszonyok mindenkit igényeinek lefokozására kényszerítenek. Nehezen megtakarított pénzával márkás cégnél vásároljon, aki nevével garantál a minőségért. Kozma kalap- és uridivat-cégnek, 73 éves multjával, ma is elve, hogy az az olcsó, ami jó. Keresse fel bevásárlásai miatt a Károly király-ut 3. alatti saroküzletet.

— **A Hang Fekete Tivadar** népszerű és nívós folyóirata a szokottnál is tartalmasabb számmal lép hatalmas olvasótáborra elé. A nívós tartalmu szeptemberi Hang szombaton hagyja el a sajtót és abban a Fekete Tivadar írásain kívül pompásabbnál-pompásabb cikkeket találunk: Szakacsics Árpád (Budapest), Heinz Rabe (Páris), dr. Albert Ágota (Capri), Karinty Frigyes (Budapest), dr. Schmidt Béla (Marosvásárhely), Tabéry Géza (Nagyvárad), Vojticky Gyula (Kolozsvár), valamint a Hang aradi szerkesztő-gárdája közül: Szántó György, dr. Reicher Jenő, Károly Sándor, Sós Aladár, Kerpel Izsó, Sebes Vilmos és még többen. A számat a Hang népszerű állandó rovatai élénkítik. A Hang szeptemberi számának terjedelme ismét 35 oldal és ára változatlanul 12 lej.

— **Kirándulás Aradhegyalájára.** Az Erdélyi Kárpát Egyesület aradi Czárán Gyula osztálya folyó hó 10-én (vasárnap), kirándulást rendez Aradhegyalájára, Menetirány: Máriaradna, Solymosvár, Lippaiúred, Lipova, Radna, Menethossz: 14 km. Kirándulás nevezett nap reggelén 6 órákor a bucsus villamoson, Visszaindulás este 6 órákor. Ezen kiránduláson vendégeket is szívesen látnak.

Aradváros tanácsa dönt

a városnak a Victoria takarékpénztárnál levő betétje ügyében

Aradváros állandó választmánya, — amint azt megirtuk — szerdán foglalkozott annak a tizenkét milliós betétnek a sorsával, amelyet a város évekként ezelőtt a Victoria takarékpénztárban helyezett el. A pénztintézet a városnak egyezséget ajánlott fel és azt ajánlotta, hogy az eredeti betétösszeg harminc százalékát fizeti ki, ha a város minden további igényéről lemond. Tatu János alpolgármester és Berzován János főszámvevő, akiket ennek a kérdésnek a részletes tanulmányozásával megbíztak, jelentést terjesztettek az állandó választmány elé. A jelentés szerint, a Victoria pénztintézet alkalmat nyújtott nekik az üzleti könyvekbe való betekintésre és ebből azt a meggyőződést merítették, hogy a pénztintézet képtelen nagyobb kvótát, mint az eredeti betétösszeg harminc százalékát kifizetni. A alpolgármester és a főszámvevő azt az egyéni véleményüket terjesztették az állandó választmány elé, hogy az ajánlatot — más helyesebb megoldás híján — el kell fogadni. A permanens bizottság nem foglalkozott érdemben az alpolgármester és főszámvevő jelentésével, hanem úgy döntött, hogy a jelentést minden kommentár és vélemény nélkül, döntés végett a közgyűlés elé terjesztik.

A tizenkét milliós betét kérdésében olyan hírek terjedtek el az aradi pénzügyi körökben, hogy az állandó választmány elfogadta a kiküldött bizottság ajánlatát és úgy határozott, hogy a harminc százalékos kielégítési kvótát akceptálja. Ez a hír tévedésen alapszik, mert az állandó választmány nem foglalt el álláspontot ebben a kérdésben, hanem teljesen a közgyűlésnek engedte át a határozathozatalt.

Budapestre utazó olvasóink figyelmébe!

Az „Aradi Közlöny” Budapesten a következő újságárusoknál kapható:

A „Hungaria” nagyszálloda újságárusánál.

A „Carlton” szálloda újságárusánál.

A Keleti pályaudvar főcsarnokában levő nagy újságpödében.

Az állam elveszi azokat az aradi házhelyeket, amelyeknek vételárát még nem kapta meg

Több száz ingatlan tulajdonosa ismeretlen helyen tartózkodik — Beszélgetés Avramescu Vazul dr. kincstári ügyvéddel a gazdát cserélő háztelkekről

Általános feltűnést keltett az Aradi Közlöny csütörtöki számának közgazdasági rovatában megjelent tudósításunk, amelyben közöltük, hogy legközelebb a második kerülésben százötven háztelék fog gazdát cserélni részben adóhátralék miatt elrendelendő árverés után, részben pedig azért, mert a házhelyek tulajdonosai még nem fizették ki az államnak járó vételárát. Ezek a beépítetlen ingatlanok ugyanis az állam földosztási akciója révén jutottak jelenlegi tulajdonosaik birtokába, azzal a kötelezettséggel, hogy azoknak alacsony vételárát a törvényben előírt időpontig kötelesek kifizetni. Ebben az érdekes ügyben, újabb felvilágosításért Avramescu Vazul dr. volt törvényszéki elnökhöz, kincstári ügyvédhez fordultunk, aki az alábbi adatokat közölte az Aradi Közlöny-nyel:

— Az agrártörvény 131. szakasza pontosan megállapítja az államtól kapott házhelyek tulajdonosainak kötelezettségét. A törvény, amelynek elkészítésében annakidején én is résztvettem, azt is tartalmazza, hogy a kötelezettség be nem tartása miatt az illetékes járásbírósg megfosztja az ingatlan tulajdonjogától azt, aki a vételárát az államnak ki nem egyenlítette. Aradon rendkívül sokan jutottak háztelkekhez, amelyek sajnos most is jórészt beépítetlenek, sőt sok esetben még az sem tudható, hogy ezidőszent hol van a tulajdonosuk.

Kettős koporsóban a tenger fenekére süllyeszteti le magát egy „fehér fakir”

Negyven percig marad Gerard a hullámsírban — Newyorki okkultista-társaság szenzációs kísérletei a francia „fakirral”

Párisból jelentik: A fehér fakirok ritkábbak, mint a fehér hollók, különösen pedig olyanok találódnak ritkán, akik nemcsak utánozni képesek indiai kollégáik rendkívüli mutatványait, hanem bizonyos tekintetben túl is szárnyalják azokat. Egy ilyen fehér fakir például Leon Gerard 32 éves francia fiatalember, aki négy év óta foglalkozik fakirmutatványokkal. Ez idő szerint

New-Yorkban tartózkodik, egy orvosokból, fiziológusokból alakult magántársaság meghívásának engedve.

A társaság okkultista jelenségek kutatására alakult és amikor híret vette Leon Gerard sajátos fakirmutatványainak, meghívta őt kísérletezésre. Gerard nem akart nyilvános produkciókat rendezni, képességeit kizárólag tudományos célokra engedi csak felhasználni. Anyagi ellenszolgáltatást nem kér, teljesen el-ésik tehát az a feltevés, hogy közönséges trükkökkel dolgozik és pénzt akar velük keresni.

Gerard csodálatraméltó képessége abban áll, hogy kateleptikus állapotba tudja magát helyezni, teste halálmerevvé válik, szívműködése és érverése annyira csökken, hogy igen nehéz konstatálni.

A kateleptikus állapotban légzőszervei is ugyyszólván teljesen abba hagyják funkciójukat.

Hasonló mutatványokat Európa nagyobb városaiban gyakran végeztek fakirok, akik elevenen eltemették magukat, állítólag hermetikusan lezárt koporsókban és 30—40 percig, sőt tovább is, a föld alatt tudtak maradni, anélkül, hogy levegőre lett volna szükségük.

A produkciókkal szemben rendszerint az volt az ellenvetés, hogy csak úgy sikerülhetett, hogy ha a fakirhoz

valamilyen módon, a laza földrétegeken, vagy homokbuckákon át levegő szivárog.

Gerard produkciója most arra szolgáltat nehezen megcáfолható bizonyítékot, hogy az élve eltemetett, kateleptikus állapotba merevedett embernek nincsen szüksége levegőre. Ez: a következőképpen bizonyítja be:

hermetikusan elzárt, törhetetlen üvegkoporsóba fekszik, a koporsót egy fémkaszettába teszik s a kettős koporsót a Hudson öbölben az ocean hullámaiba süllyesztik. Teljes 40 percen át tartják a víz alatt a kettős koporsót és benne a fakirt, aki a vízen át nem tud levegőhöz jutni.

Gerard első kísérletének nyolc szemtanúja volt köztük négy orvos. A társaság egy yachton rándult ki a Hudson öbölbe, fedélzeten vitte a kettős koporsót s amikor olyan helyre értek, ahol a tenger mélysége mintegy 24 méter volt, a fakirt a koporsóban leeresztették a tengerbe. Teljes 40 percig maradt a tenger fenekén és

csak ekkor adott jelet a kiemelésre.

A yacht fedélzetén a jeladásra működésbe kezdett egy kis emelődaru és felszínre hozta a kateleptikus a tenger mélyéről. Gyorsan kivitték a fémkoporsót, azután az üvegszekrényt, amelyben

viasszárga arccal, még mindig kateleptikus álomban találták meg Gerardot, akinek szívműködése, érverése és lélegzetvétele alig volt észlelhető.

Három percig dörzsölték, masszírozták, azután forró fürdőbe dugták, de még további tíz percre volt szükség, hogy teljesen magához térjen. Amikor talpra állították, az élet viszatért tagjaiba és néhány perc múlva már az asztalnál ült és

jó étvágyal költötte el az uzsonnáját.

Az okkultista társaság az első sikeren felbuzdulva, folytatja kísérletezéseit és másodszor is a szakértők nagyobb nyilvánosságára előt eresztik le a fakirt a tenger fenekére, kettős koporsójában.

MEGJELENT!

Anyáknak

akinek legdrágább kincsük a gyermek egészsége nélkülözhetetlen

HÁZIORVOS

A betegségek felismerése és gyógyítása. — Modern Kozmetika

Ez a mű megtanít minden betegség

megtanít a betegségek

és a beteg

felismerésére, gyógyítására és ápolására is.

Minden betegség leírásához étrendet is ad, úgy, hogy a család egészségének megtartása és helyreállítása tekintetében ez az orvosi mű minden anyának nélkülözhetetlen segédeszköz lesz.

A tekintélyes terjedelmű könyv ára 80.— lej. Megrendelhető az

Aradi Közlöny irodájában, valamint az összes bizományosunknál. Árunkon nálunk is lehet hordóknál.

Ötven lej egy vizum hozatala **Künstler Utazási Irodában**

Bul. Reg. Maria 24. szám. — Telefon 86. szám.

Cowboynak megy Ausztráliába Anglia legszegényebb lordja

Langford lordnak pénze nincs, ellenben két felesége is van. — Lebujokban énekel, majd matrónak ment, most pedig az angol felsőház tagja

Londonból jelentik: Lord Langford, Anglia peerje és a lordok házában tagja, kijelentette a bíróság előtt, hogy

képtelen heti két font tartásdíjat fizetni a feleségének.

A bírő meghallgatta a lord pénzügyi zavarainak szomorú történetét, alaposan megvizsgálta az elébe terjesztett bizonyítékokat és leszállította őlordtsága feleségének tiszteletdíját heti 10 shillingre. A lord — Langford hetedik grófja — *négy fonttal tartozik feleségének hátralékos tartásdíj fejében.* A bírő elrendelte, hogy lord Langford a hátralékos tartásdíj törlesztésére is tartozik hetenként két shillinget fizetni. Ilyenformán

Langford hetedik grófnéjának heti 12 shilling díj rendelkezésére, hogy rangjához és társadalmi pozíciójához méltón megélhessen.

Ez a különös bírói tárgyalás és a valóban rendkívüli ítélet a legújabb fejezete lord Langford viharos és hányatott életének.

A lord Anglia legszegényebb főnemes, akinek van ugyan néhány ezer hold földje Irországban, de ez a birtok oly keveset jövedelmez, hogy *a jövedelem teljesen rámeleg az adóra.* Őlordtsága könnyen igazolhatta a bíróság előtt, hogy egy fillérje sincs.

A felesége két év óta egy londoni vendéglőben dolgozik mint pincérnő,

a lord pedig e pillanatban azon töri a fejét, hogy miképpen juthatna vissza Ausztráliába, ahol több éven keresztül mint cowboy dolgozott.

Bigámia

Két évvel ezelőtt tért vissza Ausztráliából Langford hetedik grófja. Ertesítést kapott ugyanis Angliából, hogy nagybátyja, a hatodik lord Langford, meghalt és irországi birtokai, valamint főnemesi címe az unokaöccsére szállt. Az új lord hosszú ideig tépelődött, hogy visszamenjen-e Angliába? Három oka volt rá, hogy ne siessen a visszatéréssel. Mindenekelőtt ott várt rá Londonban az első felesége, aki egész bizonyosan perelné őt tartásdíjra abban a pillanatban, hogy a lapok társasági rovatában az új lord visszatéréséről értesül. Másodszor ott volt

Letartóztatás a mikrofon előtt

Hamburgból jelentik: A Hamburger Fremdenblatt jelenti: A moszkvai szovjetrádióban tegnap este drámai jelenet játszódott le, amely élénk fényt vet a szovjetországi állapotokra. A moszkvai adó Rostov városából Perkin gabonabiztos beszédét közvetítette. Perkin vezetője a rostowi terület állami gabonaföldjeinek.

Beszédét a Kolchoz-parasztok kiküldötteinek gyűlésén mondotta. Beszéde közben egyszerre nagy nyugtalanság támadt a teremben, majd egy szentori hang hallatszott a mikrofonban. „A GPU nevében Perkin polgártárs le van tartóztatva!”

Perkin azonnal félbeszakította beszédét. A rádióban jól lehetett hallani, milyen nagy nyugtalanság támadt a gyülekezetben, majd a GPU egyik hivatalnok a mikrofonhoz és bejelentette: „Perkin, a gabonahivatal főnöke, nem szolgáltatotta be száz százalékig a gabonát a kormánynak. Ezért megbíztak minket, hogy Perkin itt a teremben tartóztassuk le. Perkin felfüggesztették hivatalától. További sorsáról a törvényszék fog dönteni.”

Perkin elvezették. A rádióközvetítést folytatták és a Kolchoz-parasztok letartóztatott elnökük helyébe azonnal új elnököt választottak, aki azonban a GPU iménti beavatkozásáról bölcsen hallgatott. Az eset lefolyását nagyszerűen lehetett hallani a rádióban, mert a mikrofont a letartóztatás alatt sem kapcsolták ki.

Ausztráliában lord Langford második felesége,

aki hegédümitésznő és egész rendesen elhagyta a férjét, valahányszor a lordnak nem volt munkája. Végül pedig teljesen tisztában volt azzal, hogy

az irországi birtok egy vasat sem jövedelmez.

Második felesége azonban, akinek sejtelve sem volt a lord első és még mindig érvényes házasságáról, ragaszkodott hozzá, hogy a lord foglalja el helyét a lordokházában és addig kintozta a szegény Langfordot, míg végül mégis kénytelen volt felülni egy hajóra és megjelenni Londonban, hol a komplikációk egész tömegével kellett szembenéznie.

A bajok ott kezdődtek, hogy

az ügyész vádat emelt ellene bigámia miatt.

Ezen a ponton azonban szerencséje volt az új lordnak. Az angol törvények értelmében ugyanis Anglia minden peerjének joga van hozzá, hogy a lordok házában külön bizottsága ítélkezék fölötté.

Az új főnemes rongyos ruhában jelent meg a felsőház külön bizottsága előtt

és elmondta rendkívüli életörténetét.

1922-ben vette feleségül lord Langford, akit akkor még egyszerűen Thomas Edward Rowleynak hívtak, a csinos Ellen Shielt. A hölgy azt hitte, hogy lord Langford unokaöccse dús gazdag ember, aki ragyogóan elfogja őt tartani. Viszont Mr. Rowley arra számított, hogy menyasszonyának készen álljon egy darabig egész rendesen éldegélni. A nászut költségeit az újdonsült feleség viselte. Néhány hónap alatt azonban elfogyott Mrs. Rowley pénze, mire az ifjú férj közölte önagyságával, hogy átmegy Amerikába szerencsét próbálni.

A cowboyból angol főnemes lesz

Kanadában nem tudott boldogulni a jövendő lord Langford. Áment az Egyesült-Államokba, ahol — olcsó lebujokban énekel. Később

beállott matrónak és eljutott Ausztráliába, ahol cowboy lett.

Egész idő alatt állandóan levelezésben állott feleségével, akitől azt követelte, hogy azonnal kövesse őt és állítsa vissza a házasságot. A hölgy erre hajlandó is lett volna, viszont nem volt pénze utiköltségre, a leendő lord Langford pedig egy fillért sem tudott neki küldeni.

A lordok házában külön bizottsága előtt Langford hetedik lordja azzal védekezett a bigámia vádjára, hogy *barátai azt írták neki, hogy első felesége meghalt. A lordok elfogadták a védekezést, felmentették Langford grófját, akinek ilyenformán*

két törvényes felesége van: az egyik Angliában, a másik Ausztráliában.

Lord Langfordnak természetesen joga van hozzá, hogy elfoglalja helyét a lordok házában és résztvegyen a felsőház törvényhozó munkájában. A lord most valóban azzal fenyegetőzik, hogy

cowboy kosztümjében fog megjelenni a felsőház ülésén,

amennyiben „kollégái” össze nem adnak neki annyi pénzt, amiből visszautazhatik Ausztráliába. Miután pedig a lordok házában még mindig van néhány teherős tagja, valószínű, hogy hamarosan összegyűlik lord Langford utliköltsége, aki visszamegy Ausztráliába cowboyként. Bizonyára ő lesz az első angol lord, aki juhokat őriz az ausztráliai mezőkön...

Megvédte a Hitlerizmust Magyarország kormánypártjának elnöke

Érdekes felszólalás az evangélikus közgyűlésen. — „Luther is nacionalista német volt”

Budapestről jelentik: A dunáninneni evangélikus közgyűlésen Magyaróváron Sztranyavszky Sándor, a magyar kormánypárt elnöke, az evangélikus egyház felügyelője feltűnő beszédet mondott, amely minden bizonnyal politikai körökben élénk kommentárokat ad alkalmat. Sztranyavszky Sándor ugyanis kijelentette, hogy nem tartja ildomosnak, ha az evangélikus egyház idegen ország belső ügyeinek intézése fölött ítéletet gyakorol és főleg akkor nem helyes ez, ha az ítélet igaztalan és ellentétben áll történelmi tényekkel.

— Egy, a már-már az örvény szélén álló nemzet öntudatra élesztése — mondotta Sztranyavszky — és ellenszegülés mindennel, ami nemzetellenes, nem nevezhető vétségnek a protestantizmus ellen. Luther nemzetének nemzeti öntudatra való ébredése nem jelent ellenszegülést Luther tanaival szemben. Luther maga is nacionalista német volt. Krisztus, aki az egész emberiség megváltására küldetett, szintén kijelentette, hogy elsősorban is saját nemzetének, Izraelnek megváltásáért jött erre a földre. A hitleri iskola a nemzeti gondolat fanatikusait és mártírjait termelte ki és tanaiba soha sem csempészte be a nemzet öntudatot megölő internacionalizmust.

Kormányátalakítás Csehszlovákiában

Prágából jelentik: A csehszlovák politikai helyzetben az őszi ülészek kezdete előtt többrendbeli változás fog bekövetkezni, amelyek azonban nem érintik a kormány koalíciót, amely érintetlenül marad. Csúpan a kormány összetételében fog változás bekövetkezni.

A kormány új tagjai a következők lesznek: Igazságügyminiszter: Micsura, cseh néppárti. Nemzetvédelmi miniszter: valamelyik tábornok. Közoktatásügyi miniszter: Hodzsa, agrár párti. Földművelésügyi miniszter: Bradak, agrár-párti. Közmunkaügyi miniszter: Hohenberg, szociáldemokrata. Postaügyi miniszter: Cerny, agrár-párti. Népióléti miniszter: Winter, cseh szociálista.

FILM KÖZLÖNY

A hárem törvénye

Sajtóbemutató az Uránia-mozgóban

Páris csillogó, elegáns szalonjai, Velence romantikus lagúnái és Arábia csodálatos palotái váltják fel egymást ebben a gyönyörű szép filmben, amelynek főszerepében Don José Mojika, akit a filmvilágban az asszonyok tenorjának neveznek, ragyogtatja pompás hangját, tökéletes énektechnikáját. Fazil herceg, aki Párisban, Velencében és saját napsütötte hazájában a szerelemnek él, valódi keleti kényur, büszke és hódító. Partnereit: Carmen Larrabeits és Maria Alba, játékkal tökéletes illúziót keltenek. A párisi jelenetekben a rendezés nagy gondot fordított a stádtisztára és egész sereg szép és elegáns párisi nő teszi látványossá a filmet, amelynek meséje, zenéje, felvételei, mind tökéletes művészetet nyújtanak...

A rendezés elsőrangú. Leo Seiler szépet és nívósat produkált. Senki sem gondolná, hogy ez a film műtermi felvételek sorozatából áll, olyan élethű beállításokat kapunk. A „Hárem törvénye” egyike az idei szezon legszebb, leghangulatosabb filmjeinek. (—)

SPORT KÖZLÖNY

Vasárnap ismét bő és nivósnaik ígérkező sportműsora lesz Aradnak

A Gloria-CFR az Unirea-Tricolor elleni mérkőzésével kezd a szezont — Az elsőosztályu bajnokságban érdekes mérkőzések kerülnek lebonyolításra

Arad közönségének az utóbbi időben igazán nincs oka a panasznak. A sportműsor bő és változatos, a mérkőzések izgalmasak, mintha az aradi futballsport nivója kellemes változáson ment volna keresztül. Most vasárnap is nagyszabásu meccsek kerülnek lebonyolításra, a Nemzeti Bajnokság B. csoportjába besorozott Gloria-CFR kezd a szezont, ellenfele a bucaresti-i Unirea-Tricolor csapata lesz. Ezt az együttest nem kell bemutatnunk, hisz még élénk emlékeztünkben él Steinbach együttesének aradi vendégszereplése, amelyet akkor az AMTE ellen bonyolított le. A fővárosi együttes pompás és kulturált játéka valóságos élmény volt, az együttesen meglátszott a gondos tréner keze, mert nemcsak eredményesség, hanem stílusos játék is jellemzi a csapatot. A Gloria-CFR nagyban készülődik a neves ellenfele ellen és a klub vezetési és hívei biznak a csapatban.

Az I. osztályu bajnokság ezen a vasárnapon is érdekes küzdelmeket fog eredményezni. A négy mérkőzés közül főleg a Hakoah és az AAC közötti összecsapás kelti a nagyobb érdeklődést, ez a Hakoah vasárnapi pompás játéka után érthető is, mert a két jó formában

lévő együttes közötti mérkőzés bizonyonnyal érdekes összecsapást fog hozni. Az AAC vasárnap három gólt lőtt az Olimpia-PTT hálójába, bár a játékosok lefékezve futballoztak. A Hakoahnak a legutóbbi bajnoki meccsen pompásan ment a játék, ugyilátszik, hogy végre együtt van a csapat, ezt mutatja a Soimi ellen elért 4:0-ás győzelem is. Ez a mérkőzés az AAC sporttelepén fog lejátszódni, előzőleg az Olimpia-PTT az Unireával mérkőzik. Ez a küzdelem is érdekes lesz, itt körülbelül egyforma képességű csapatok fognak megütközni. A Transylvania és a Tricolor közötti meccs a régi rivalizálás következtében, bizonyára izgalmas lesz, nagyobb esélye a most jó formában lévő Transylvániának van. A Gloria-CFR pályán a nagy meccs előjátékképpen az ATE a Soimival fog megütközni. Az ATE egyiké a legnagyobb tudásu I. osztályu csapatoknak és a Soimi elleni mérkőzésen is valószínűleg megszerzi mind a két pontot.

A második kategóriában hat meccset játszanak, ezenkívül a szövetségi díjmérkőzés során, valamint az ifjusági bajnokságokban is teljes forduló bonyolítanak le.

O Folytatta diadalutját a magyar válogatott vízipólcsapat. Torinóban a vízipól torna során a magyarok a németekkel mérkőztek és végeredményben 5:1 arányban győzték le a veszélyesnek tartott német riválisokat.

Szigoru rendszabályok a nemzeti-bajnokságban

A Nemzeti Bajnokság bizottsága a vasárnap kezdődő új bajnoki szezonban igen nagy gondot akar fordítani arra, hogy a mérkőzések reális keretek között folyjanak le. Ennek érdekében a következőkre hívta fel a résztvevő egyesületek figyelmét:

„Az egyesületeket felhívjuk, hogy a legnagyobb pontossággal tegyék eleget anyagi kötelezettségeiknek s az előirt időben küldjék be a mérkőzések pénzügyi jelentéseit. A bizottság minden késést és mulasztást meg fog torolni. A mérkőzések sima lefolyásának biztosítása végett a bizottság delegátusokat fog kiküldeni, akiknek az a feladatuk, hogy a játékosok legkisebb fegyelmezetlenségeit is tudomására hozzák, még abban az esetben is, ha a bíró nem büntette meg őket. A durva játékot a legsúlyosabban büntetik, mivel ez okozza elsősorban a botrányokat s ez az, ami a játék nivóját lerontja. Komoly pénzbüntetésekkel sújtják azokat a rendező egyesületeket, melyek a pálya belső részébe nézőket engednek be. A kiküldött delegátusok és a bírók fognak vigyázni ennek az előírásnak a betartására.”

Nemzeti Bajnoki csapatok — vigyázat!

O Vasárnap a Nemzeti Bajnokság második fordulójáért játszanak. Az elmúlt vasárnapon szezonkezdés volt a fővárosban, az Unirea Tricolor játszott a Soimival és 3:0 arányban győzött. Most az Unirea Tricolor — mint arról lapunk más helyén beszámoltunk — Aradon játszik. Ezenkívül a Vénus Bucurestiben látja vendégül a Crisana csapatát, amelynek soraiban ott találjuk Barátkyt is. Nagyszébenben a Soimi a Ripensival játszik.

O Hazaérkezett a NAC és vasárnap Temesvárott a TMTE ellen játszik. A nagyváradi AC csapata visszaérkezett hosszú, diadalmas turájáról és az együttest csütörtökön reggel az állomáson a sportemberek százai fogadták. A csapat egyébként nem sokat pihen, mert vasárnap Temesvárott a TMTE ellen veszi fel a küzdelmet.

O Temesvár válogatottja Budapesten. A temesvári válogatott október 22-én, az olasz-magyar válogatott mérkőzés előtt Budapesten fog vendégszereplni, ahol ellenfele Budapest egyik kombinált csapata lesz. A mérkőzést romániai sportkörökben nagy érdeklődéssel várják, mert a szomszédos város sportjának most van a legjobb alkalma megbizonyítani komoly tudását. A régi nagy kinizsi idejében Temesvár válogatottja Budapesten 1:1-re játszott az ottani válogatottal, míg a második mérkőzés alkalmával Temesvárott 2:0-ra verte nagynevű ellenfelét. Most a Ripensia-néhány temesvári játékosal megerősítve válogatott néven fogja felvenni a küzdelmet.

„OLLA”
prophylaktikus készítmény, vegyileg és mikroszkópiailag ellenőrizve a lehető legnagyobb garanciát nyújtja.
Ügyeljen az „OLLA” névre!

O A NAC Budapesten szeretett voina játszani. A kiünő zöld-fehér csapatnak kötése volt a Ferencvárossal, amely szerint 8-án Budapesten kellett volna szerepelniük. A NAC ezt a meccset a turájuk kibővítése miatt lemondotta, de ugyilátszik, hogy valami közbejöhett, mert a turacsapat most ismét ajánlkozott, de ezt a Ferencváros már nem vehette figyelembe, így a NAC budapesti vendégszereplése tavaszra marad.

O Magyarország győzött a torinói főiskolai kardcsapatversenyben. Torinóból jelentik: A főiskolai világbajnokságon ma délelőtt a kardcsapatversenyekre került sor. A délelőtti eredmények a következők: Magyarország—Spanyolország 9:1, Csehszlovákia—Spanyolország 9:7, Olaszország—Anglia 9:0. A döntőbe Olaszország, Anglia, Csehszlovákia és Magyarország csapatai kerültek. A döntő mérkőzések során Magyarország 16:0 arányban győzte le Csehszlovákiát. Délután az atlétikai versenyeket folytatták.

O Jó formában van a magyar válogatottkeret. A magyar profi-válogatott a már köztölt összetételben játszott a lengyelek ellen készülő Budapest amatőrválogatottjával. A profik négy gólt rugtak és jó játékról tettek tanubizonyosságot, Háda, Biró, Kálmár, Markos, Cseh és Toldi helye máris biztosítottak látszik.

O Kaposvár helyett Debrecenben lesz a Somogy—Bocskai mérkőzés. A Bocskai a vasárnapi nagy győzelem hatása alatt megvásárolta a Somogytól a rendezési jogot, így ennek birtokában Debrecenben fogják lejátszani a Somogy és Bocskai közötti első ligás bajnoki mérkőzést.

„Társaságbeli hölgy adoptálna csecsemőt..!”

Otven gyermeket „adoptált” és aztán nyomtalanul eltüntette a rejtélyes zöldszemű asszony. — Tömeges gyilkosság, vagy emberkereskedelem? — A budapesti rendőrség rejtélye —

Budapestről jelentik: A budapesti bünyügyi rendőrség hosszabb idő óta folytat nyomozást egy titokzatos ügyben a legügyesebb detektívek és tisztviselők részvételével. A nyomozás arra irányul, hogy megállapítsák egy rejtélyes hölgy kilétét, akinek feltűnő zöld szemei vannak. Ez a hölgy eltűnt és a rendőrség semmi nyomot nem talált, amelyet követhetne felkutatására. Az eddigi vizsgálat adatai szerint

gyermekeket raboltak el, akiket a titokzatos asszony agyafurt módon szöktetett meg. Nem kevesebb, mint ötven kis gyermek került eddig a rejtélyes zöldszemű nő kezei közé.

A kétségbeesett szülők már minden reményt feladtak, hogy gyermekeiket visszontláthatják. A bünyügyi rendőrség véletlen folytán szerzett tudomást az asszony bünös manipulációról.

Reich Gabriella nevelőnő egy napon jelentést tett a rendőrségen, hogy nyolchónapos kisfia megmagyarázhatatlan módon eltűnt. A nevelőnő szerette volna kiadni dajkaságba a kisfiát és egyszer hirdetés olvasott az egyik nagy budapesti napilapban, amely szerint egy asszony ajánlkozott, hogy csecsemőt fogad örökbe. A nevelőnő válaszolt a hirdetésre és néhány nap múlva

elegánsan öltözött, magas, karcsu hölgy jelent meg a lakásán, aki mint Kovács kereskedő felesége mutatkozott be.

Az állítólagos Kovácsné hajlandónak mutatkozott, hogy adoptálja a gyermeket, de azzal a feltétellel, hogy az *anya csak havonta egyszer látogathatja meg gyermekét.* A nevelőnő elfogadta a különös, zöldszemű nő feltételeit, mire az asszony azonnal magával vitte a gyermeket. Egy hónap elteltével az anya elment a megadott címre, a házban azonban legnagyobb

ijedelmére közölte vele a házmesterné, hogy Kovácsné nevű asszony nem lakik a házban és sohasem lakott ott.

A nevelőnő megtette a feljelentést és a rendőrség, amely rögtön büntényt sejtett, széles alapon indította meg a nyomozást a zöldszemű asszony után. A nyomozást nagyon megnehezítette az a körülmény, hogy Budapesten több ezer Kovács nevezetű család él. A detektívek sorra felkerestek minden Kovács nevű nőt, azonkívül a vidéki városok nyomozó hatóságai is kutatást indítottak az eltűnt gyermek után. Minden nyomozás hiábavaló volt, a rendőrség nem tudta kideríteni a zöldszemű „Kovácsné” tartózkodási helyét.

A rendőrség tovább folytatta a kilátástalannak látszó nyomozást, különösen, mikor beigazolódott az a feltevés, hogy *tömeges büntényről van szó.* A bünyügyi rendőrség figyelemmel kísérte a napilapok hirdetéseit és feltűnt, hogy bizonyos lapokban szabályos időközönként megjelenik a hirdetés: *„Társaságbeli hölgy adoptálna csecsemőt.”* A kiadvásokba bevonták az eltűntek osztályának vezetőjét is, aki megállapította, hogy

az utóbbi hónapokban több mint ötven feljelentés érkezett csecsemők eltűnéséről.

A rendőrség azt hiszi, hogy valamennyi gyermeket a titokzatos zöldszemű nő szöktette meg.

A legtöbb esetben házasságon kívül született gyermekekről van szó, akiktől szívesen „szabadultak meg” szüleik. Eddig minden tevétség hiábavalónak bizonyult arra nézve, hogy mi célból rabolták el a zöldszemű nő a gyermekeket. *Kizártnak látszik, hogy a titokzatos asszony leánykereskedőknek adta volna el az egész fiatal korban levő leánygyermeket.* A rendőrség változatlan eréllyel nyomoz tovább az ügyben.

Nagymennyiségű perzsa és Breitschwanz-csikó érkezett Neuländer szücshez: FISCHER ELIZ-palota. ☉ Olcsó árak! 3129

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Aradon akadályokba ütközik az új termés eladása

A földművelésügyi miniszter váratlan rendelete — A gazdáknak csak az oborra szabad gabonát hozni — A kereskedők szerint az új intézkedés ellentétben áll a három évvel ezelőtt kiadott kereskedelmi miniszteri rendelettel

Az új termés értékesítésének hosszú idő óta húzódnó problémája még mindig nem jutott el teljesen a megoldás utjához. Mint ismeretes, a kormánynak az a törekvése, hogy a buza árát lehetőleg a világpiaci szinten tartsa és ne engedje túlságosan áron forgalomba hozni az idejű termést. Néhány héttel ezelőtt egyes vidékeken 250—280 lejért voltak kénytelenek termésük egy részét eladni, hogy legnyomasztóbb adósságaikat kifizethessék. Azóta a buza ára emelkedett és a tőzsdéken legutóbb 350—400 lejben alakult ki a 80 kilogrammos új buza ára. Mivel a gabonakereskedők és a malmok az utóbbi hetekben tartózkodtak a vásárlástól, tehát a termelők a közeliükben levő nagyobb városokba fuvarozták be búzájukat, amelyet mázsánként 300 lejért adtak el. Hogy a kormány megakadályozza a buza egységárának leromlását, a legfontosabb búzatermő vidékekre a napokban rendeletet küldött, amelyben

arra utasította az illetékes hatóságokat: mindent kövessenek el, hogy a termelők túlságosan áron ne hozhassák forgalomba termésüket. Ezt a rendeletet a földművelésügyi minisztérium elsősorban azokba a vármegyékbe küldte, amelyek export szempontjából fontosak.

Ezek közé tartozik Aradmegye is, amelynek előjáróságait figyelmeztette a földművelésügyi minisztérium, hogy világosítsák fel a termelőket a buza alacsony áron való értékesítésének gazdasági veszélyeiről.

Ennek következtében Aradváros határában különböző hivatali közegek most feltartóztatják az idejű, búzával megrakott szekereket és a gazdákat arra figyelmeztetik, hogy gabonájukat csak a Pécskai-ut mellett levő Obor területén adhatják el, még pedig mázsánként lehetőleg 350—400 lejért. Ez a rendelkezés váratlanul érte a termelőket. Többen kijelentették, hogy az Obor területére a gabonakereskedők és a malomtulajdonosok közül csak kevesen járnak ki és emiatt esetleg kénytelenek visszaszállítani a távoli vidékekről Aradra hozott búzát.

Az Aradi Közlöny munkatársa ebben a nagyfontosságú kérdésben beszélgetést folytatott több aradi gabonakereskedővel, akik azt közölték velünk, hogy a fentebb ismertetett rendelkezés nagyon megnehezíti az idejű termés értékesítést, de ellentétben is áll a kereskedelmi minisztériumnak 1930. szeptember 19-én kiadott rendeletével, amely a Monitorul Oficial 1930. október 2-iki 221. számában jelent meg. Ez a miniszteri rendelet kategórikusan kimondja, hogy a parasztság ott és akkor adhatják el gabonájukat, ahol és amikor akarják. Közvetlenül szállíthatják a gabonakereskedő raktárába, vagy a malmokba is, úgy, ahogyan azt a termelő érdekei megkívánják. Azt is konstatálják szakkörökben, hogy néhány év óta Aradon létezik ugyan Obor (elkerített gabonavásártér), de annak még nincsenek működési szabályai és az a hely nem alkalmas arra, hogy ott nagyobb üzletet lebonyolítsanak.

Csaknem százmillió lej állami egyenesadót kell fizetnie Arad lakosságának ebben az évben

A pénzügyigazgatóság tegnap fejezte be az 1933—34. évre kivetett állami adók összesítését — A kimutatást Madgearu pénzügyminiszter kérte a kivetési pénzügyigazgatóságtól

Hetek óta tartó nagy munkát fejezett be tegnap az aradi kivetési pénzügyigazgatóság, amelynek illetékes ügyosztályai összeállították az április 1-én kezdődött, 1933—34. évre kivetett állami egyenes adók összegét. Az Aradi Közlöny munkatársa megkapta ezt a kimutatást, amelyből megállapítható, hogy a nehéz gazdasági viszonyok ellenére is számottevő összeget, 92 millió 606 ezer lej állami egyenes adót kell ebben az esztendőben Arad lakosságának kifizetni. Az adóösszesítés fontosabb rovatait az alábbiakban ismertetjük:

Az első adókerületben 37 millió 837 ezer lej állami egyenesadót vetettek ki, amely következőképpen oszlik meg: házádo 5 millió 857 ezer lej, kereskedelmi és ipari adó: patenta fixából egymillió 903 ezer lej, nem patenta fixából 5 millió 994 ezer lej. A szabadfoglalkozásnak patenta fixa adója egymillió 226 ezer lej, a nem patenta fixából egymillió 77 ezer lej. Globális adó 5 millió 698 ezer lej, adicó-nális adó 4 millió 566 ezer lej, utadó 3 millió

634 ezer. A nem jelentékeny adókat, pl. statisztikait, fejadót, stb. nem közöljük.

A második adókerületben kivetett állami egyenes adók végösszege 34 millió 855 ezer lej, amely így oszlik meg: házádo 6 millió 764 ezer lej, kereskedelmi és ipari adó: patenta fixa 2 millió 542 ezer lej, nem patenta fixa 3 millió 259 ezer lej, a szabadfoglalkozásnak patenta fixája 2 millió 204 ezer lej, a nem patenta fixásoké 414 ezer lej. Globális adó 5 millió 698 ezer lej. Az adicó-nális adó: házádo-ból 5 millió 310 ezer lej, kereskedelmi és ipari adóból 3 millió 187 ezer lej, utadó 3 millió 396 ezer lej.

A harmadik adókerületben kivetett adók összege 19 millió 913 ezer lej, amelyből a földadóra 608.785 lej, házádo 2 millió 556 ezer lej, kereskedelmi és ipari adóra, a patenta fixából: egymillió 47 ezer lej, a nem patenta fixából 4 millió 747 ezer lej, a szabadfoglalkozásnak patenta fixájából 416 ezer lej, a nem patenta fixából 22 ezer lej, a globális adóból egymillió 525 ezer lej, vetettek ki. Adicó-nális adó: házak után 2 millió lej, kereskedelmi és

ipari adó 2 millió lej, utadó egymillió 985 ezer lej.

Ujából leszögezzük, hogy ez a 92 millió 606 ezer lej csak Aradváros területére kivetett állami egyenesadó, amelyet néhány száz millió lej fogyasztási, forgalmi és más közvetett adó, egészíti ki. Tájékoztatásul megemlíthetjük, hogy az aradi cukorgyár egymaga százmillió lej fogyasztási adót szokott évenként beszedni, amelyet szintén a fogyasztók juttatnak az államnak, mert egy kilogramm cukor után a vevő most is 10 lej fogyasztási adót fizet. Az Aradmegyében kivetett állami egyenes adóról szóló kimutatást néhány vidéki adókerületi főnök még nem terjesztett be és ezért azt csak néhány nap múlva közöljük. (B—r.)

Az állami tisztviselők csak jövő héten kaphatják meg augusztusi fizetésüket. Az aradi állami tisztviselők már augusztus 20-ika óta várják nehezen augusztusi fizetésüket, amely azonban a mai napig sem érkezett meg, holott a néhány héttel ezelőtt nyilvánosságra hozott hivatalos kommuniké szerint, augusztustól kezdve, minden hó 20-ikán pontosan történik meg Bucurestiben a kiutalás. Ezt a rendelkezést azonban még nem kapták meg a vidéki pénzügyigazgatóságok. A beavatottak szerint legfeljebb a jövő hét közepén jöhet meg az értesítés, mert a pénzügyminisztériumban a pénteki hivatalos szünet és a szombati, vasárnap, hétfői pihenőnapok miatt, csak kedden expedíálhatják a kiutalást. Egyelőre csak a kultusztárcához tartozó hivatalnokok kaphatják meg illetményüket, amiről már megemlékeztünk.

Fontos pénzügyigazgatósági rendelet. Az aradi pénzügyigazgatóság hirdményt tett közzé, amely szerint a „souche fakturát” szeptember 2-ix kell bemutatni a pénzügyigazgatóságnál. Ez a rendelet azonban szeptember 5-én, tehát 3 nappal az említett terminus lejártá után kelt. A hirdmény kötelességüké teszi még az iparosoknak, hogy az adótörvény 75. szakasza alapján be kell jelelni cégbejegyzésük adatait a pénzügyigazgatóságnál, a forgalmiadó-befizetés ellenőrzésének megkönnyítése céljából.

A megvalósulás stádiumához közeledik a pécska-nagylaki vasút. Többször megemlékeztünk arról a nagyfontosságú akcióról, amelyet az aradi Kereskedelmi és Iparkamara kezdeményezett a pécska-nagylaki helyi érdekű vasur kiépítése érdekében, amellyel a határ közelében levő községek igen jó közlekedési utvonálhoz jutnának. A kitűnő terv megvalósulása esetén a forgalomtól távollevő Sajtény, Szemlak, Kispereg, Németpereg és más községek közvetlen összeköttetést kapnának Aradhoz és innen a Bánátba, érthető tehát az a nagy érdeklődés, amellyel a vasut építése iránt az ottani községek vezetői viselkednek. Nagylak község szöbelileg már szintén közölte a Kereskedelmi és Iparkamarával, hogy hajlandó anyagilag hozzájárulni a vasut kiépítéséhez, mert az sokszáz perccel emelné Nagylaknak, e nagy gazdasági központnak forgalmát. Itt említhetjük meg, hogy néhány közlekedési főtisztviselő a határmenti forgalmat Battonya felé szeretné terelni, márpedig ez ártalmára volna a pécska-nagylaki helyi érdekű vasut építési tervének és éppen ezért az ottani községek nem is támogatják a Battonya felé irányuló közlekedési tervet.

Könnnyítés a lisztállításnál. A CFR. kereskedelmi osztálya elrendelte, hogy azok, akik ezer kilogrammon aluli lisztmennyiséget szállítanak, nem kötelesek a forgalmiadó lerovásáról szóló nyugtát bemutatni a küldemény feladása alkalmával.

Huszonöt lakásberendezést árvereznek el a második adókerületben. A pénzügyminiszter erélyes adóbehajtási rendeletei következtében Aradon is hetek óta a legszigorubbán inkasszálik az állami adókat. Mivel a pénzügyigazgatóság és az adóhivatal vezetőinek tilos ha-adékat adni, kénytelenek megtartani az adóárveréseket. A második adókerületben, ahol a legtöbb adózó lakik, tegnap huszonöt lakásberendezést kellett volna árvereztetni. Mivel az adóhátralékosok a második kerület különböző uccáiban laknak, az árverések megtartása nagy idővesztéssel járt volna és ezért az adóhivatal főnöke úgy rendezte, hogy a lefoglalt lakásberendezéseket a pénzügyigazgatóság raktáraiba kell elszállítani, amelyekben gyorsabban árverezhetik el a szociálszerűen existenciák bitorait.

A szerkesztőnért:

Dr. STAUBER JÁNOS
felel.

Személyautók új és használt állapotban alkalmi árakon kaphatók A. Kálmán R.-T.-nál Aradon

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

PÉNTEK, SZEPTEMBER 8.

Bucuresti. 13: Tözségi és vizálasjelentés, utána könnyű zene. 13.45: Hírek. 14: Zenekari hangverseny. Mozart: Don Juan. Gounod: Faust, ballettzene. Weber: Felhívás keringőre. 18: A szebeni 90-ik nyalogezred zenekarának hangversenye. 19: Hírek. 19.15: A hangverseny folytatása. 20: Román írók műveiből. 20.20: Nia Roma operettárákat énekel. 20.40: Felolvasás. 21: Közvetítés Nagyszebenből az „Astra” ünnepélyéről. Műsoron szerepelnek: „La sezatoare”, Tib. Brediceanu-tól és V. Alexandri-Ciprian Porumbescu 2 felvonásos operettje: „Crai nou”. A zenekart Tib. Brediceanu és Const Bobescu vez. — **Budapest I.** 10.30: Hírek. 11 Róm. kath. istentisztelet. 12.15: Görögkatolikus istentisztelet. Majd: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 3: His Master's Voice gramofonlemezek. 4.45: Litvánjáról. Pesthy Müller József előadása. 5: Fejcs szalonzenekar. 6: Szeptember. Lörinczy György elbeszélése. 6.30: Kelemen Lajos magyar nótákat énekel Kurina Simi és cigányzenekarának kíséretével. 7.30: „Mit láttam a chicagói világiállításán.” Dr. Gajary György előadása. 8: Az államrendőrség zenekara. 9: Színműelőadás a stúdióból. „Piros pohár, zöld pohár.” Boldog békebeli történet előjátékkal, 3 képpel. 10.45: Pontos időjelzés, hírek, sporteredmények. 11.05: Düllien Klára hegedül, zongorán kíséri Polgár Tibor. 11.40: Veres Lajos cigányzenekara és Guttenberg György szalon- és jazz zenekara az Ostende kávéházból. Kaimár Pál énekszámával — **Bécs.** 12.35: Parasztszene gramofonon. 13: A népeperai zenekar hangversenye. 16.55: Hangosfilm részletek. 19.35: Hit és tudomány. 20: Népeperai zenekar. 22: Waldeck: A Szent István-torony a török dúlás idején. színijáték zenével. 23.45: Tánclemezek. — **Belgrád.** 12: Rádiózenekar. 12.20: Rádiózenekar. 13.05: Nikolics Pál népdalokat játszik cimbalmon. 13.35: Gramofon 17.30: Rádiózenekar. 23.10: Cigányzene a Potrosacska Zadru-

gából. — **Berlin.** 17.30: Fuvós katonazene. 19: Schumacher megsegíti Poroszországot. 22.50: Vidám tízperc. 23.25: Könnyű zene. 24.20—1: Tánczene. — **Königswo-** **terhausen.** 7.20: Reggeli zene Berlinből. 10: Zenei vándorlások. 11.50: Bach: G-moll angol szvit; h-moll szonáta. 13: Indulók lemezek. 15: Új zene és keringők lemezek. 18.25: Vidám német népdalk. 19.30: Mit énekel az ucca? — **Poszony.** 15.50: Delutáni zene. 19.50: Gramofon. 20.30: Smetana: Az eladott menyasszony c. operája kiváló szláv művészekkel. — **Prága.** 20.30: Mozart: Figaró házassága, négyfelv. énekesjáték a Nemzeti Színházból. — **Radio Páris.** 22.30: Francia román zeneest. Igy Pia, a bukaresti opera énekesnője Carravia Miklós zongoraművész és Vamasescu Miklós gitárművész közreműködésével. — **Róma.** 13.30: Gramofon. 14: Rádiózenekar. 18.10: Hegedű-, szoprán- és baritonverseny. 21.30: Massenet: Le Jongleur de Notre Dame. háromfelvonásos csodajáték. — **Varsó.** 17: Népszerű zene Ciecchocinekől. 18.15: Szoprán- és zongoraverseny. 19.35: Gramofon. 23: Tánczene.

SZOMBAT, SZEPTEMBER 9.

Bukarest. 13: Gramofon. 14: Könnyű lemezek. 18: Sibiceanu-zenekar. 19.15: Sibiceanu-zenekar. 21: Roma Nia operettalokat ad elő. 21.45: Mendelssohn brácsa-művész játéka. 22.15: Fania Luca zenekar. — **Budapest I.** 7.45: Torna. Utána: Pojdyor-Brunswick gramofonlemezek. 10.45: Hírek. 11: 1. Időszerű anyag. 2. A légy és az egészség. (Felolvasás.) Közben: His Master's Voice gramofonlemezek. 13: Déli harangszó. 13.05: Dénes József és cigányzenekara. 2.30: Mánátszalonzenekar. 5: A Rádióélet gyermekjátékszórója. (Harsányi Gizi előadása.) 6: A nő szívéhez szólunk Dr. Kiss Ferenc előadása az Országos Református Szeretet Szövetség nevében. 6.30: Uray Margit magyar nótákat zongorázik. 7.10: Amit a régi békeidőkben énekeltek. (Régi dalok és kuplék.) Előadja Ferenczy Károly, zongorán kíséri Polgár Tibor. 7.55: Helyszíni közvetítés a magyar üggetőderbyről. 8.15: Rádió-amatőrposta. 8.40: Oáry Árpád előadástje. 9.10: Cigányprimás. Operett 3 felvonásban. Zenéjét szerezte Kálmán Imre. Az előadás

után: Columbia gramofonlemezek. — **Budapest II.** 8.15: Kistály gramofonlemezek. — **Bécs.** 12.30: Művészlemezek. 17: A katolikus nagygyűlés első általános gyűlése. Innitzer bíboros hercegeknek megnyitóbeszéde Dollfuss birodalmi kancellár és a pápai legátus üdvözlő beszéde. 20.25: Kern Adél dalokat és áriákat ad elő. 21.15: Granichstaedten: A hercegnő parancsára, háromfelvonásos operett. 23.40: Gramofon. — **Berlin.** 17: Szórakoztató és tánczene. 18.55: Beethoven: A-dúr szonáta hegedűre és csellóra. 21.05—2: Tarka-est. — **Belgrád.** 12: Gramofon. 13.05: Rádiózenekar. 17: Gramofon. 17.45: A Ratni drugovi zenekar hangversenye. 21: Sztajkov György zongorázik. 21.30: Papo énekes áriái. 22.40: Rádiózenekar. 24: Tánclemezek. — **Daventry.** 21: Herbert: A keringők világa, operett. Strauss Denevér című művéből. 22: Kávéházi zene Major Aranka szopránénekesnővel. — **Königsberg.** 17: Az operai zenekar szórakoztató játéka. 19.25: Citeraverseny. 21.10: „O szép régi diákélet”, dalos egybeállítás. 22: A rádiózenekar tarkaestje. Majd: 1.30-ig Tánczene Berlinből. — **Leipzig.** 21: Suppé: Szép Galathéa, egyfelvonásos vígopera. — **Milano.** 18.20: Vegyes gramofon. 19.35: Beszélőújság Gramofon. 20.40: Gramofon. 21: Beszélőújság Gramofon. 21.40: Szimfonikus hangverseny. — **Prága.** 12: Gramofon. 13.05: Gramofon. 14.45: Gramofon. 20.10: A 28 gy. epr. zenekara a Szláv szigetéről. — **Róma.** 13.30: Gramofon. 14: Rádiózenekar. 18.10: Rádiózenekar. 21.15: Gramofon. Majd szimfonikus hangverseny. 23.30: Tánczene. — **Varsó.** 19.35: Lipowska énekesnő dalestje. 20.05: Gramofon. 21: Könnyű zene. 22.30: Lengyel zene. 23: Tánczene.

NYILTTÉR.

E rovat alatt közlöttékért nem vállalunk felelősséget

ÓVÁS!

Mai naptól különváltan élek férjemtől, Zetyik Bélától, érte semmi néven nevezendő felelősséget nem vállalok. Stengel Margareta, 3308

ÉRTESÍTÉS.

Tudomására hozzuk a tagjainknak, valamint a hatóságoknak, hogy Gyarmati József volt titkárunk 1933. szeptember 1-től állásától megvált és így a szindikátus nevében el nem járhat.

Az Aradi és Aradmegyei Vendéglősök Szindikátusának vezetősége:

Schwarz Andor.

Ille Mohor.

PILISINÉ

kozmetikai szalonja

Verbos-ház, Minorita templommal szemben.
A legmodernebb eszközökkel dolgozik
Megőrzi fiatalosságát és szépségét.
A szépítő eljárások egész légiója áll ott a látogatók rendelkezésére

1. Szeplők eltüntetése.
2. Szemölcs irtás.
3. Archámlasztás.
4. Arcvibrációk.
5. Pattanások eltüntetése.
6. Vörös bőr megszépítése.
7. Száraz, zsíros, színtelen bőr megszépítése.
8. Különböző arcpakkolások.
9. Kikészítés uccára és estélyekre.

Tanácsadás díjtalanul bármilyen kozmetikai kérdésben —
Tanítványok az arcpakolás minden ágában úgy gyakorlatilag, mint elméletileg teljes kiképzést nyernek — Olcsó havi fizetéses bérletrendszer.

Külön tisztviselő árak!

APRÓ HIRDETÉSEK.

Az apróhirdetések díját szavak szerint számoltjuk. Minden szó 4 lej. A legkevesebb hirdetés ára 10 szóig 40 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetési szöveget, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

Apróhirdetéseket este 10 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

LAKÁS.

Kiadó magánháznál:

3-4 szobás modern, fürdőszobás uccai lakás. Garantált tiszta. — Havi 1500.

Str. Cuza Voda (Thököly-u. 33.)

8298

BUTOROZOTT két szobát keresek, lehetőleg fürdőszoba használattal. Címeket „Garantáltan tiszta” jellegűre az „Aradi Közlöny” kiadóhivatalába kérek. 3818

Urilakás

a belvárosban, négy szoba, hall és mellékhelyiségekkel, a legmodernebb, díszes felszereléssel és teljes komforttal méltányos bér mellett azonnal kiadó. — Bővebbet dr. Fuchs Albert ügyvédnél Arad, Str. Consistoriului 11.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

KESZPENZERT MEGVESSZÜK minden eladó dolgot „COMMISSIO”, Dácia-ká-

Ötlépcsős Vogel-gyártmányú szivattyú Ganz-motorral üzemképes állapotban eladó. Volt KAZINCZY-UCCA 6. szám alatt „CONSTRUCTIA” irodában. 3276

ELADÓ egy új „Valk” hordófényező gép és több szerszám. V. Szt Péter-tér 11. 3186

ELADÓK jó állapotban levő középterműre való férfiruhák, cipők és bunda, v. Batthyány-uca 5., III. emelet, ajtó 3. Lift. 3290

ELABO NOI IMASZEK a neolog izraelita templomban. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3179

Kitűnő állapotban lévő, nagyon erős gyártmányú alábbi butorok féláron azonnal eladók: márvány és rézgarnitúra, amely a következőkből áll: fehér márványlapokkal rézműködő, alsó és felső fiókos réz éjjeli szekrény, rézgy háromrészes lőszormatracca. Egy fényezett, négyzetes kihúzható asztal, egy matt díófaág, prima rugós matracca. Megtekinthető Bul. Reg. Ferdinand 7. (Arad-Csanádi Takarékpénztár mellett) a házféltgyelőnél szívesüggéből.

ELADOK JUTÁNYOSAN jókarban levő női ruhák, kabátok és háztartási cikkek. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3209

SCHÖBERL-AGY, antik bronz zenélő órák, antik bronz órák, antik szalonok-Biedermayer székek, 12-es ezüst evőeszköz, keleti és hazai perzsaszőnyegek, nyest boák, márkás porcellánok, gobelinok, vitrin, zongorák, antik szekrények, antik ágyak, faragott garnitúrák, stórok, függönyök, íróasztalok, könyvszekrények, aranyozott szalonszobaberendezések stb. eladók. SALGONE bizományi üzlete. Str. Horia (Széchenyi-uca) 1. Neuman-palota

BONTASBÓL jóminőségű téglák és faanyag eladó. Ugyanott vakolat hulladék ingyen elszállítható. — Cim: Weiss gyógyszerárban. 3312

ALKALMI BUTOR VASARLAS: Ebéd-lők 6000 lejtől, modern uri szoba, világos hálószobák 3500 lejtől, fehér konyhabutor 1600, garnitúrák, ebéd-lők plusz divány, szőnyeg, Singer varrógépek, matracok, rugany betétek, oszillárok, kasz-szák, zongorák, festmények, szőnyegek, vitrinek 450 lejtől, antik butorok, pathé-fonok 600 lejtől, íróasztalok és egyéb dísz tárgyak. Ezüstöt, aranyat, brilliáns-t szőnyeget, dísz tárgyakat, zongorát, pianinót a legmagasabb napi áron veszünk. Zálogtárgyakra a legmagasabb összegeket csak az általunk képviselt tomesvári Zálogház folyósítja. — Meghosszabbításokat a legolcsóbban vállalunk „COMISSIO” biz. üzlet, Bul. Reg. Maria 13., Dácia kávéház mellett.

ELLÁTÁS.

EGY NAGYOBB iskolás urileánykát teljes ellátásra vállalna magányos urinál. — Cim: Zabráczykne, Arad, v. Batthyány-uca 5., III. emelet, ajtó 8., lift 3289

KET ISKOLÁS LEANYKA teljes ellátását vállalja: Baumann, Piata Avram Iancu 10. 3148

DIÁK TELJES ELLÁTÁSRA uricsaládhoz, tiszta fürdőszobás lakásban felvételt. Érdeklődni Bul. Regina Maria 15. házmeztérnél. 3296

INGATLAN.

SAROKHAZ üzlethelyiséggel, pékséggel olcsón eladó. Érdeklődni Str. Lás. Barna v. Csutora-uca 60. sz. kárpitónál. 3806

Eladó ház!

V. Radnai-ut végén, kisebb emeletes ház négy 1 szobás lakással, kerttel, mintegy 10 százalékos nettó hozaddal. Igen előnyös vétel. Ugyanott gyártelep épületekkel, mintegy 1 holdnyi telekkel, bármilyen üzemi felállításra alkalmas, eladó, esetleg bérbeadó. — Bővebbet dr. FUCHS ALBERT ügyvédnél, Arad, Str. Consistoriului 11.

ALKALMAZÁS.

RAYONKEPVISELET Aradváros és megye, valamint Temesvár és Bánát területére fűszer-, bőr-, cukorka-üzletek látogatására keresek. Ajánlatokat kizárólag kitűnően bevezettek „Jutalék” jellegűre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába.

Az Aradi és Aradmegyei Vendéglősök Szindikátusa

egy titkári állást

hirdet, amelyre a pályázatok 8 napon belül az Iparos-Othon helyiségébe (I. em.) adandók be. Román és magyar nyelv tudása írásban és szóban megkívánatik.

A vezetőség.